

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА**

Е

ПРИЈЕДЛОГ

**ЗАКОН
О РАЧУНОВОДСТВУ И РЕВИЗИЈИ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Бања Лука, август 2015. године

ЗАКОН
О РАЧУНОВОДСТВУ И РЕВИЗИЈИ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ГЛАВА I
ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се област рачуноводства и ревизије која обухвата питања од значаја за организацију и функционисање система књиговодства и рачуноводства, припрему и презентацију финансијских извјештаја, организацију и рад Савјета за рачуноводство и ревизију Републике Српске, ревизију финансијских извјештаја, стицање звања, сертификацију и лиценцирање, као и друга питања од значаја за рачуноводство и ревизију.

Члан 2.

(1) Појмови коришћени у овом закону имају следеће значење:

1) рачуноводство је систем чије функционисање обезбјеђује информације о приносном, имовинском и финансијском положају, токовима готовине, промјенама на властитом капиталу и другим финансијским и нефинансијским информацијама значајним за екстерне и интерне кориснике финансијских извјештаја,

2) књиговодство је систем који обухвата прикупљање, класификовање, евидентирање и сумирање пословних трансакција, те чување оригиналне пословне документације која пружа доказе о тим трансакцијама,

3) ревизија финансијских извјештаја је испитивање и изражавање мишљења о томе да ли су они припремљени и презентовани на истинит и фер начин, у складу са IAS, IFRS, IFRS for SMEs и другим одговарајућим прописима,

4) правно лице је профитно или непрофитно правно лице са сједиштем у Републици Српској (у даљем тексту: Република) или у иностранству,

5) предузетник је физичко лице регистровано за обављање предузетничке дјелатности које своје пословне књиге води у складу са Законом о порезу на доходак или у складу са овим законом,

6) рачуноводствени и ревизијски стандарди су стандарди, упутства, објашњења, смјернице и начела дефинисана овим законом, објављена од професионалног удружења, уз сагласност Министарства финансија (у даљем тексту: Министарство),

7) Савјет за рачуноводство и ревизију Републике Српске је тијело формирано у складу са овим законом,

8) сертификат је јавна исправа коју издаје професионално удружење дефинисано овим законом, а којим се доказује да је лице стекло одговарајуће стручно звање,

9) лиценца је јавна исправа која представља дозволу за рад физичком или правном лицу коју, у складу са одредбама овог закона и Међународних стандарда едукације за професионалне рачуновође, издаје Министарство, односно професионално удружење,

10) професионално удружење је невладина, добровољна професионална асоцијација рачуновођа и ревизора у Републици,

11) овлашћени ревизор је лице које посједује лиценцу Министарства, која се издаје на основу сертификата издатог од професионалног удружења,

12) сертификовани рачуновођа је лице које посједује сертификат издат од професионалног удружења у складу са овим законом,

13) сертификовани рачуноводствени техничар је лице које посједује сертификат издат од професионалног удружења у складу са овим законом,

14) Јединствени регистар финансијских извјештаја (у даљем тексту: Регистар) даје централни извор информација о пословању и бонитету правних лица у Републици, успостављен у складу са прописима којима се уређује регистар финансијских извјештаја,

15) прописи из области рачуноводства и ревизије који се у смислу овог закона примјењују у Републици подразумевају: Међународне рачуноводствене стандарде (IAS), Међународне стандарде финансијског извјештавања (IFRS), Међународни стандард финансијског извјештавања за мале и средње ентитете (IFRS for SMEs), Међународне стандарде ревизије (ISA), Међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор (IPSAS), Међународне стандарде вредновања (IVS), Међународне стандарде за професионалну праксу интерне ревизије, Концептуални оквир за финансијско извјештавање, Кодекс етике за професионалне рачуновође (у даљем тексту: Кодекс) и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (IASB) и сва пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа (IFAC).

(2) Поједини изрази употријебљени у овом закону за означавање мушког или женског рода подразумевају оба пола.

Члан 3.

(1) Одредбе овог закона примјењују се на све облике привредних друштава, укључујући друштва за осигурање, микрокредитна друштва, лизинг друштва, инвестиционе фондове, друштва за управљање инвестиционим фондовима, брокерско-дилерска друштва, берзе и банке, на друге финансијске организације, задруге, друга профитна и непрофитна правна лица са сједиштем у Републици, као и предузетнике који своје пословне књиге воде по систему двојног књиговодства, на обрачунској основи.

(2) Одредбе овог закона односе се и на правна лица и друге облике организовања које је правно лице са сједиштем у Републици основало у иностранству, ако за њих прописима тих држава није утврђена обавеза вођења пословних књига и сачињавања финансијских извјештаја.

(3) Одредбе овог закона односе се на организационе дијелове правних лица са сједиштем изван Републике, ако се посредством тих организационих јединица остварује приход у Републици.

(4) Одредбе овог закона односе се и на кориснике прихода буџета Републике, буџета општина, градова и фондова дефинисаних прописима којима се уређује буџетски систем Републике.

(5) Министар финансија (у даљем тексту: министар) доноси правилник којим прописује питања од значаја за успостављање система двојног књиговодства код предузетника.

(6) Министар доноси упутство којим се дају смјернице за примјену Међународног стандарда финансијског извјештавања за мале и средње ентитете.

Члан 4.

Правна лица дужна су да воде пословне књиге прописане овим законом, да сачињавају и презентују своје финансијске извјештаје, те да врше ревизију финансијских извјештаја у складу са овим законом и другим одговарајућим прописима.

Члан 5.

(1) Правна лица се разврставају у зависности од: просјечног броја запослених, укупног годишњег прихода и просјечне вриједности пословне имовине утврђене на дан сачињавања финансијских извјештаја у пословној години.

(2) На основу критеријума из става 1. овог члана правна лица се разврставају на микро, мала, средња и велика правна лица.

(3) У микро правна лица разврставају се она правна лица која немају улагања у зависна, придружена правна лица и правна лица која су предмет заједничке контроле, не емитују и не држе хартије од вриједности и која на дан сачињавања финансијских извјештаја испуњавају сљедеће критеријуме:

1) да је просјечан број запослених у години за коју се подноси финансијски извјештај до пет запослених,

2) да је просјечна вриједност пословне имовине на крају пословне године до 250.000 КМ и

3) да је укупан годишњи приход до 500.000 КМ.

(4) У мала правна лица разврставају се она правна лица која на дан сачињавања финансијских извјештаја прелазе најмање један од три критеријума из става 3. овог члана, али не прелазе два од сљедећих критеријума:

1) да је 50 просјечан број запослених у години за коју се подноси финансијски извјештај,

2) да је просјечна вриједност пословне имовине на крају пословне године до 1.000.000 КМ и

3) да је укупан годишњи приход до 2.000.000 КМ.

(5) У средња правна лица разврставају се она правна лица која на дан сачињавања финансијских извјештаја прелазе два критеријума из става 4. овог члана, али не прелазе два од сљедећих критеријума:

1) да је 250 просјечан број запослених у години за коју се подноси финансијски извјештај,

2) да је просјечна вриједност пословне имовине на крају пословне године до 4.000.000 КМ и

3) да је укупан годишњи приход до 8.000.000 КМ.

(6) У велика правна лица разврставају се правна лица чије су вриједности веће од највећих вриједности код најмање два критеријума из става 5. овог члана.

(7) Правна лица која не испуњавају услове за разврставање према критеријумима из ст. 4, 5. и 6. разврставају се у средња правна лица.

(8) Независно од критеријума из ст. 3, 4, 5, 6. и 7. овог члана, банке, микрокредитна друштва, штедно-кредитне задруге, осигуравајућа друштва, лизинг друштва, друштва за управљање инвестиционим фондовима, друштва за управљање обавезним, односно добровољним пензионим фондовима, берзе и друге финансијске организације, сматрају се великим правним лицима.

(9) Управа правног лица на дан сачињавања финансијских извјештаја самостално врши разврставање у складу са наведеним критеријумима и тако добијене податке користи за наредну пословну годину.

(10) Новооснована правна лица разврставају се на основу података из финансијских извјештаја за пословну годину у којој су основани, сразмјерно броју мјесеци пословања.

(11) Просјечна вриједност пословне имовине израчунава се тако што се збир нето књиговодствене вриједности пословне имовине на почетку и на крају обрачунског периода подијели са бројем два, а просјечан број запослених тако што се укупан збир запослених крајем сваког мјесеца, укључујући и запослене изван територије Републике, подијели са бројем мјесеци у обрачунском периоду.

(12) Обавјештење о разврставању правног лица у категорију микро, малих, средњих или великих правних лица, извршено у складу са одредбама овог закона, правно лице је дужно да достави Агенцији за посредничке, информатичке и финансијске услуге (у даљем тексту: АПИФ) уз годишње финансијске извјештаје.

Члан 6.

(1) Субјекти од јавног интереса у смислу овог закона су:

1) правна лица чијим се хартијама од вриједности тргује или се врши припрема за њихово емитовање на организованом тржишту хартија од вриједности,

2) банке, микрокредитна друштва, друштва за осигурање, лизинг друштва, берзе, брокерско-дилерска друштва и друге финансијске организације,

3) јавна предузећа, дефинисана у складу са прописима којима се уређује пословање и управљање јавним предузећима и

4) сва правна лица од посебног значаја за Републику, независно од њихове правне форме и облика организовања.

(2) На приједлог ресорно надлежног министарства, одлуку о утврђивању статуса правног лица од посебног значаја за Републику доноси Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада).

ГЛАВА II ОРГАНИЗАЦИЈА СИСТЕМА КЊИГОВОДСТВА И РАЧУНОВОДСТВА

Члан 7.

(1) Правна лица доносе опште акте којима се уређују питања од значаја за успостављање и функционисање система књиговодства и рачуноводства у тим правним лицима.

(2) Под општим актима из става 1. овог члана подразумијевају се Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама и сва друга акта којима управа правног лица, у складу са законским и професионалним правилима уређује питања од значаја за успостављање и функционисање система књиговодства и рачуноводства.

(3) Правно лице својим општим актом, у складу са овим законом:

1) уређује организацију система књиговодства и рачуноводства на начин који омогућава свеобухватно евидентирање, као и откривање и спречавање погрешно евидентираних пословних догађаја,

2) уређује интерне рачуноводствене контролне поступке,

3) утврђује рачуноводствене политике и рачуноводствене процјене,

4) одређује лица која су одговорна за законитост и правилност настанка пословних догађаја, као и сачињавање и контролу књиговодствених исправа о тим догађајима,

5) уређује кретање књиговодствених исправа и утврђује рокове за њихово достављање на даљу обраду и књижење,

6) утврђује поступке припреме, сачињавања и презентације финансијских извјештаја,

7) прописује поступке прикупљања, обраде и презентације података у вези са припремом и сачињавањем годишњих извјештаја о пословању, те финансијских података за статистичке, пореске и друге потребе и

8) уређује и друга питања од значаја за успостављање ефикасног система књиговодства и рачуноводства у правном лицу.

(4) Правно лице дужно је да организује прикупљање и сачињавање књиговодствених исправа, вођење пословних књига, сачињавање годишњих финансијских извјештаја у складу са овим законом и одговарајућим подзаконским прописима, поштујући при томе усвојене рачуноводствене стандарде, рачуноводствена начела и принципе уредног књиговодства.

(5) Правно лице које врши обраду података на рачунару, дужно је да користи рачуноводствени софтвер који омогућава функционисање система интерних рачуноводствених контрола и онемогућава брисање прокњижених пословних догађаја.

1. Књиговодствене исправе

Члан 8.

(1) Књиговодствена исправа је писани документ у материјалном или електронском облику о насталом пословном догађају којим су обухваћени сви подаци неопходни за књижење у пословним књигама, потписан од лица која су овлашћена за сачињавање и контролу књиговодствених исправа.

(2) Књиговодствене исправе се сачињавају на мјесту и у вријеме настанка пословног догађаја, осим оних исправа које се сачињавају у књиговодству правног лица.

(3) Фото-копија књиговодствене исправе може бити основ за књижење пословног догађаја, само под условом да је на њој наведено мјесто чувања оригиналне исправе, са потписом одговорног лица.

(4) Књиговодствена исправа примљена у електронском облику сматра се вјеродостојном, под условом да је потписана на начин утврђен прописима о електронском потпису Републике.

Члан 9.

(1) Књиговодствена исправа мора бити потпуна, истинита, рачунски тачна и уредна, сачињена тако да омогућава потпун увид у вјеродостојност документа.

(2) Контролу књиговодствених исправа не могу да врше лица која су материјално задужена за имовину на коју се исправе односе.

(3) Лица одговорна за сачињавање и контролу књиговодствених исправа својим потписом у писаном или електронском облику потврђују да је књиговодствена исправа потпуна, истинита, рачунски тачна и да одражава суштину пословног догађаја на који се односи.

(4) Одговорно лице у правном лицу дужно је да исправност и потпуност књиговодствене исправе овјери својим потписом прије уноса података из књиговодствене исправе у пословне књиге.

(5) Лица која сачињавају и врше пријем књиговодствених исправа дужна су да потписану исправу и другу документацију у вези са насталим пословним догађајем књиговодству доставе одмах након израде, односно пријема, а најкасније у року од три дана од дана када је пословна промјена настала, односно дана када је књиговодствена исправа примљена.

(6) Лица која воде пословне књиге дужна су да књиговодствене исправе у пословним књигама прокњиже наредног дана, а најкасније у року од осам дана од дана пријема.

Члан 10.

(1) Књиговодствене исправе чувају се у изворном материјалном и електронском облику, у облику електронског записа или на микрофилму.

(2) Платне листе и аналитичке евиденције о платама, исправе којима се доказују власништво и власнички односи на непокретностима и хартијама од вриједности чувају се трајно.

(3) Књиговодствене исправе на основу којих су подаци унесени у пословне књиге чувају се најмање пет година или дуже, ако су посебним прописима одређени дужи рокови за чување појединих врста исправа.

(4) Књиговодствене исправе чувају се у пословним просторијама правног лица, односно организационог дијела правног лица или лица коме је повјерено вођење пословних књига.

(5) Рок за чување књиговодствених исправа почиње тећи по истеку посљедњег дана обрачунског периода на који се односе пословне књиге у које су унесени подаци из тих исправа.

2. Пословне књиге

Члан 11.

(1) Пословне књиге представљају једнообразне евиденције о стању и промјенама на имовини, обавезама и властитом капиталу, као и оствареним приходима и насталим расходима.

(2) Пословне књиге чине: дневник, главна књига и помоћне књиге.

(3) Дневник и главна књига воде се по систему двојног књиговодства.

(4) Дневник је пословна књига у коју се пословни догађаји настали у току обрачунског периода уносе хронолошки, према редослиједу њиховог настанка.

(5) Главна књига је систематска евиденција у којој се приказују стање и промјене на имовини, обавезама, властитом капиталу, приходима и расходима у току обрачунског периода и која представља основу за израду финансијских извјештаја.

(6) Помоћне књиге су аналитичке евиденције које се воде за нематеријална средства, непокретности, постројења и опрему, инвестиционе некретнине, финансијске пласмане, залихе, потраживања, готовину и готовинске еквиваленте, обавезе, капитал и друге билансне позиције.

(7) Број и садржај помоћних књига, начин њиховог вођења и повезивања са главном књигом и слично, правно лице или предузетник уређују својим општим актом у складу са овим законом.

(8) Дневник благајне је помоћна књига у којој се приказују стање и промјене на готовини и еквивалентима готовине, која се закључује на крају сваког дана у којем је било промјена у благајни, а књиговодству на књижење доставља се најкасније наредног дана.

Члан 12.

(1) Пословне књиге се отварају почетком пословне, односно календарске године или неког другог утврђеног обрачунског периода у складу са овим законом, на основу биланса стања и закључног листа у којим је приказано стање средстава и извора средстава на дан када је окончан претходни обрачунски период.

(2) Новооснована правна лица своје пословне књиге отварају на основу биланса оснивања, који се сачињава након пописа имовине и обавеза новооснованог правног лица, са стањем на дан оснивања.

(3) Пословна година једнака је календарској години.

(4) У пословне књиге подаци се уносе искључиво на основу вјеродостојних књиговодствених исправа.

(5) Пословне књиге се воде на начин да обезбиједи контролу и исправност унесених података, њихово чување, могућност коришћења података, могућност добијања увида у промет и стања на рачунима главне књиге, те могућност увида у временски редослијед извршеног уноса пословних догађаја.

(6) Пословне књиге се закључују након свих потребних књижења, укључујући предзакључна и закључна књижења, а најкасније до рока за предају годишњих финансијских извјештаја, на дан настанка статусних промјена, на дан обустављања пословања и у другим случајевима у складу са законом.

Члан 13.

(1) Правно лице и предузетник општим актом, у складу са овим законом, прописују потребан степен школске спреме, радно искуство и остале услове за лице које води пословне књиге и сачињава финансијске извјештаје.

(2) У складу са овим законом, вођење пословних књига и сачињавање финансијских извјештаја може бити повјерено другом правном лицу или предузетнику, регистрованим за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга, који запошљавају лица којима се повјерава вођење пословних књига и сачињавање финансијских извјештаја и који испуњавају и друге услове утврђене овим законом и општим актом правног лица.

(3) Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, лица која сачињавању финансијске извјештаје обавезно су квалификована лица.

(4) Под појмом квалификована лица подразумијевају се лица која посједују лиценцу сертификованог рачуноводственог техничара или сертификованог рачуновође у складу са одредбама овог закона.

(5) Одредбе из става 2. овог члана не односе се на банке, друштва за осигурање, даваоце финансијског лизинга, микрокредитна друштва, као и на друге финансијске организације којима је прописима који уређују њихово пословање забрањено повјеравање вођења пословних књига и сачињавање финансијских извјештаја другом лицу.

Члан 14.

(1) Предузетници који пружају књиговодствене и рачуноводствене услуге региструју се у складу са одредбама овог закона и закона којим се уређује област занатско-предузетничке дјелатности.

(2) Надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да прије издавања рјешења којим се предузетнику одобрава обављање дјелатности из области књиговодства и рачуноводства провјери испуњеност услова из члана 13. овог закона.

(3) Надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да Министарству благовремено достави примјерак издатог рјешења из става 2. овог члана.

(4) На основу достављених рјешења Министарство успоставља и води Регистар предузетника који пружају књиговодствене и рачуноводствене услуге.

Члан 15.

(1) Привредно друштво за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга региструје се у складу са одредбама овог закона и закона којим се уређују питања од значаја за оснивање, пословање и престанак пословања привредних друштава.

(2) Привредна друштва за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга дужна су да се упишу у Регистар привредних друштава за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга, који води Министарство.

(3) Уз захтјев за упис у Регистар привредних друштава за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга, привредно друштво дужно је да достави документацију којом се потврђује испуњеност услова из члана 13. овог закона.

(4) Министар доноси правилник којим се уређује вођење Регистра привредних друштава за ревизију, Регистра овлашћених ревизора, те Регистра правних лица и предузетника за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга.

3. Контни оквир и попис имовине и обавеза

Члан 16.

(1) Пословне промјене књиже се на аналитичким рачунима који по својој садржини и билансној припадности одговарају рачунима из прописаног контног оквира.

(2) Министар доноси правилнике којим се прописује Контни оквир и садржина рачуна у контном оквиру за сва правна лица и предузетнике.

(3) Детаљан контни план прописује се општим актом правног лица, односно предузетника, који је усклађен са прописаним одговарајућим контним оквиром.

(4) Изузетно од става 3. овог члана, детаљан контни план за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова прописује министар правилником.

Члан 17.

(1) Правно лице или предузетник дужни су да на почетку пословања, као и најмање једном годишње, са стањем на дан када се завршава пословна година или неки други обрачунски период одређен у складу са овим законом, изврше попис имовине и обавеза с циљем да утврде њихово стварно стање, те да стање у пословним књигама ускладе са стварним стањем утврђеним пописом.

(2) Изузетно од рокова из става 1. овог члана, правно лице и предузетник својим општим актом могу да предвиде и друге рокове за попис.

(3) У зависности од начина обраде података, усклађивање промета главне књиге са прометом приказаним у дневнику, као и промета и стања помоћних књига са прометом и стањем у главној књизи врши се континуирано, а најкасније непосредно прије пописа имовине и обавеза, односно прије сачињавања финансијских извјештаја.

(4) Поред пописа у роковима из ст. 1. и 2. овог члана, правно лице попис и усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем врши и приликом примопредаје дужности рачунопологача, промјене цијена производа и робе, статусних промјена, отварања стечајног поступка и поступка ликвидације, као и у другим случајевима предвиђеним законом.

(5) Министар доноси правилник којим се прописује начин и рокови вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

Члан 18.

(1) Прије сачињавања годишњих финансијских извјештаја обавезно се врши усаглашавање међусобних потраживања и обавеза (конфирмација салда), што се доказује одговарајућом књиговодственом исправом.

(2) Правно лице је обавезно да одговори на захтјев овлашћеног ревизора за потврду стања обавеза и потраживања, као и стања осталих билансних позиција које су неопходне за обављање поступка ревизије.

(3) Правно лице је дужно да у напоменама уз финансијске извјештаје презентује сва неусаглашена салда потраживања и обавеза, као и разлоге зашто усаглашавање није извршено.

4. Финансијски и консолидовани финансијски извјештаји

Члан 19.

(1) Правно лице или предузетник који води двојно књиговодство сачињавају и презентују јавности финансијске извјештаје за пословну годину завршену 31. децембра текуће године са упоредним подацима за претходну годину.

(2) Изузетно, зависно правно лице чије матично правно лице са сједиштем у иностранству има пословну годину различиту од календарске године, уз сагласност министра може да сачињава и презентује финансијске извјештаје за период који је различит од периода из става 1. овог члана.

(3) Правно лице код кога настану статусне промјене, односно промјене правне форме, као и правно лице над којим је отворен стечајни или ликвидациони поступак, поред финансијских извјештаја из става 1. овог члана сачињава и презентује финансијске извјештаје сачињене на дан статусне промјене, односно на дан промјене правне форме, као и на дан отварања и закључења стечајног или ликвидационог поступка.

(4) Пословне промјене настале између дана биланса и дана уписа у регистар пословних субјеката обухватају се у пословним књигама претходног правног лица или новог правног лица, што се утврђује одлуком о статусној промјени.

(5) Годишње финансијске извјештаје чине:

- 1) Биланс стања – Извјештај о финансијском положају на крају периода,
- 2) Биланс успјеха – Извјештај о укупном резултату за период,
- 3) Биланс токова готовине – Извјештај о токовима готовине,
- 4) Извјештај о промјенама на капиталу и

5) Напомене уз финансијске извјештаје.

(6) Изузетно од одредбе из става 5. овог члана, предузетници који воде двојно књиговодство, заједнице етажних власника, синдикалне организације и друга удружења грађана годишње финансијске извјештаје презентују кроз:

1) Биланс стања – Извјештај о финансијском положају на крају периода и

2) Биланс успјеха – Извјештај о укупном резултату за период,

(7) Обавеза презентовања финансијских извјештаја из става 6. овог члана односи се на правна лица која задовољавају сљедеће критеријуме:

1) да је просјечан број запослених у години за коју се подноси финансијски извјештај до пет запослених,

2) просјечна вриједност пословне имовине на крају пословне године до 250.000 КМ и

3) укупан годишњи приход до 500.000 КМ.

(8) Уз годишњи финансијски извјештај корисницима финансијских извјештаја се презентује и посебан извјештај сачињен према захтјеву Републичког завода за статистику.

(9) Правна лица чије је пословање уређено посебним прописима на основу којих је орган, односно организација надлежна за обављање надзора над њиховим пословањем прописала обавезу сачињавања и презентације периодичних финансијских извјештаја, дужна су да те извјештаје сачињавају и у складу с тим прописима.

(10) За финансијске извјештаје правног лица или предузетника који води двојно књиговодство одговорно је лице овлашћено за заступање уписано у одговарајући регистар.

(11) Финансијске извјештаје правног лица или предузетника, који води двојно књиговодство, потписује лице овлашћено за заступање уписано у одговарајући регистар и квалификовано лице из члана 13. овог закона.

Члан 20.

(1) Консолидовани финансијски извјештаји су финансијски извјештаји групе у којима су имовина, обавезе, сопствени капитал, приходи, расходи и токови готовине матичног правног лица и његових зависних правних лица презентовани као да су једна економска цјелина.

(2) Групу чине матично правно лице и његова зависна правна лица над којима матично правно лице остварује контролу, у складу са IAS, односно IFRS.

(3) Матична правна лица имају обавезу да сачињавају, презентују, објављују и достављају консолидоване финансијске извјештаје у складу са одговарајућим IAS, односно IFRS и одредбама овог закона.

(4) Обавеза из става 3. овог члана настаје у години у којој матично правно лице оствари контролу над зависним правним лицем или више зависних правних лица, а престаје достављањем консолидованог финансијског извјештаја за годину у којој матично правно лице изгуби контролу над свим зависним правним лицима.

Члан 21.

(1) Министар доноси правилнике којим се прописује садржина и форма финансијских извјештаја који се сачињавају и презентују у складу са овим законом.

(2) Предузетници који се, у складу са овим законом, определиле да воде двојно књиговодство, своје финансијске извјештаје припремају на одговарајућим обрасцима финансијских извјештаја прописаним за правна лица.

Члан 22.

(1) Пословне књиге и финансијски извјештаји чувају се у оригиналу или коришћењем других адекватних средстава архивирања.

(2) Пословне књиге и финансијски извјештаји воде се, припремају и чувају у пословним просторијама правног лица, организационог дијела правног лица, предузетника или лица коме је повјерено вођење пословних књига у Републици.

(3) Ако се пословне књиге воде у електронском облику, правно лице, односно организациони дио правног лица или предузетник, дужни су да овлашћеним контролним органима обезбиједи приступ централној бази података ради несметане контроле пословних књига.

(4) Дневник и главна књига чувају се најмање десет година.

(5) Помоћне књиге чувају се најмање пет година.

(6) Финансијски извјештаји и извјештаји о извршеној ревизији чувају се трајно у оригиналном облику.

(7) Рокови у којима се чувају пословне књиге и финансијски извјештаји почињу да теку након истека посљедњег дана пословне године на коју се односе.

Члан 23.

Пословне књиге, финансијски извјештаји и друге финансијске информације презентоване од лица на која се односе одредбе овог закона изражавају се у новчаној јединици и на језику који је у службеној употреби у Републици.

5. Годишњи извјештај о пословању

Члан 24.

(1) Правна лица су обавезна да припремају годишње извјештаје о пословању који дају објективан приказ пословања правног лица и његов положај, укључујући и опис главних ризика и неизвјесности са којима се суочава и мјера предузетих на заштити животне средине.

(2) Годишњи извјештај о пословању обавезно садржи:

1) све значајне догађаје настале у периоду од завршетка пословне године до датума предаје финансијског извјештаја,

2) процјену очекиваног будућег развоја правног лица,

3) најважније активности у вези са истраживањем и развојем,

4) информације о откупу властитих акција и удјела,

5) информације о пословним сегментима правног лица,

6) коришћене финансијске инструменте, ако је то значајно за процјену финансијског положаја и успјешности пословања правног лица,

7) циљеве и политике правног лица у вези са управљањем финансијским ризицима, заједно са политикама заштите од ризика за сваку планирану трансакцију за коју је неопходна заштита и

8) изложеност правног лица цјеновном, кредитном, тржишном и валутном ризику, ризику ликвидности и другим ризицима присутним у пословању правног лица.

(3) Годишњи извјештај о пословању великих правних лица и правних лица чије су хартије од вриједности уврштене на организовано тржиште хартија од вриједности обавезно садржи и приказ примијењених правила корпоративног управљања.

(4) Изузетно од одредбе из става 1. овог члана, микро и мала правна лица нису дужна да припремају годишњи извјештај о пословању.

(5) Годишњи извјештај о пословању чува се у оригиналном облику десет година након истека пословне године за коју је сачињен.

(6) Годишњи извјештај о пословању из става 2. овог члана обавезно се доставља у Регистар, који се води код АПИФ-а, најкасније до краја јуна текуће године за претходну годину.

Члан 25.

(1) Финансијски извјештаји из чл. 19. и 20. овог закона обавезно се предају у Регистар.

(2) Годишњи финансијски извјештаји се у Регистар предају најкасније до посљедњег дана фебруара текуће године за претходну годину.

(3) Правна лица која имају пословну годину различиту од календарске године дужна су да, за статистичке и друге потребе, у Регистар предају Биланс стања, Биланс успјеха и посебан извјештај сачињен према захтјеву Републичког завода за статистику, за пословну годину која је једнака календарској, у року из става 2. овог члана.

(4) Правна лица која у складу са овим законом имају обавезу да сачињавају и презентују консолидоване финансијске извјештаје, дужна су да те извјештаје предају у Регистар најкасније до краја априла текуће године за претходну годину.

(5) Правна лица, чији финансијски извјештаји у складу са овим законом подлијежу обавезној ревизији дужна су да извјештај о ревизији, заједно са финансијским извјештајима који су били предмет ревизије, доставе у Регистар најкасније до краја јуна текуће године за претходну годину.

Члан 26.

(1) АПИФ је обавезан да податке из преузетих финансијских извјештаја из чл. 19. и 20. овог закона обради на начин подесан за оцјену имовинског, приносног и финансијског положаја правних лица и предузетника који воде двојно књиговодство.

(2) Основни подаци из преузетих финансијских извјештаја су доступни јавности без накнаде, на званичној интернет страници АПИФ-а, уз обезбијеђен превод на енглески језик.

(3) АПИФ је дужан да, у року од 60 дана од истека рокова за њихово достављање, обезбиједи обраду података из преузетих извјештаја из чл. 24. и 25. овог закона и учини их доступним сваком подносиоцу захтјева.

(4) Чување и заштита података из преузетих извјештаја, начин пријема, контрола и обрада извјештаја, коришћење података, као и друга питања од значаја за успостављање и функционисање Регистра уређују се прописима о Регистру.

(5) Министар доноси правилник којим се прописује форма и садржај основних података из става 2. овог члана.

(6) АПИФ је обавезан да Пореској управи Републике Српске (у даљем тексту: Пореска управа) у року дефинисаном у закону којим се уређује регистар финансијских извјештаја достави податке о лицима која нису поступила у складу са чланом 5. став 12. и чл. 24. и 25. овог закона.

Члан 27.

(1) АПИФ је дужан да Министарству обезбиједи стални увид у предате финансијске извјештаје, дефинисане у члану 25. овог закона, а најкасније у року од 30 дана од истека рокова за њихову предају у Регистар.

(2) АПИФ је дужан да у роковима из става 1. овог члана, на основу обрађених података из финансијских извјештаја, на својој интернет страници обезбиједи могућност креирања збирних и појединачних анализа и извјештаја о имовинском, приносном и финансијском положају правних лица и предузетника.

(3) Подаци из става 2. овог члана обезбјеђују се за потребе републичких органа управе и органа јединице локалне самоуправе без накнаде.

ГЛАВА III РЕВИЗИЈА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА

1. Обвезници ревизије финансијских извјештаја и привредна друштва за ревизију Члан 28.

(1) Ревизија финансијских извјештаја обавља се у складу са овим законом и Међународним стандардима ревизије.

(2) Обавезној ревизији подлијежу финансијски извјештаји субјеката од јавног интереса, дефинисаних овим законом и финансијски извјештаји великих правних лица разврстаних у складу са овим законом.

(3) Матична правна лица која имају обавезу да сачињавају и презентују консолидоване финансијске извјештаје дужна су да изврше ревизију тих извјештаја.

(4) Уколико нису обухваћени ставом 2. овог члана, обавезној ревизији подлијежу и финансијски извјештаји других правних лица, уколико је то прописано посебним прописима којим се уређује њихово пословање.

(5) Осим субјеката из ст. 2. и 3. овог члана, сва остала правна лица могу да одлуче да се ревизија њихових финансијских извјештаја врши у складу са одредбама овог закона.

Члан 29.

(1) Привредна друштва за ревизију региструју се у складу са одредбама овог закона и закона којим се уређују питања од значаја за оснивање, пословање и престанак пословања привредних друштава.

(2) Све облике ревизије у Републици обављају привредна друштва и пословне јединице привредног друштва који посједују лиценцу издату од Министарства.

(3) Лиценце привредним друштвима за ревизију која су лиценцирана у складу са одредбама одговарајућих закона о рачуноводству и ревизији у Федерацији БиХ и Брчко Дистрикту БиХ издају се у складу са условима узајамног признавања квалификација на цијелом подручју БиХ, дефинисаним прописима из области рачуноводства и ревизије на нивоу БиХ.

Члан 30.

(1) Већинско право гласа и већинско учешће у капиталу у привредном друштву за ревизију могу имати искључиво овлашћени ревизори или друго привредно друштво за ревизију у својству оснивача.

(2) Привредно друштво за ревизију може основати и страном привредно друштво које се бави ревизијом, у складу са овим законом.

Члан 31.

(1) Ревизију финансијских извјештаја обављају лица која имају професионално звање овлашћени ревизор, која посједују лиценцу за рад на пословима ревизије финансијских извјештаја и која су запослена у привредном друштву или ангажована од привредног друштва за ревизију.

(2) Привредно друштво за ревизију може да обавља ревизију код правних лица која подлијежу обавезној ревизији, ако у радном односу на неодређено вријеме са пуним радним временом има запосленог најмање једног овлашћеног ревизора са важећом лиценцом.

(3) Изузетно од одредбе из става 2. овог члана привредно друштво за ревизију у сталном радном односу на неодређено вријеме са пуним радним временом обавезно је да има:

1) најмање два овлашћена ревизора са важећом лиценцом, ако обавља ревизију више од десет субјеката од јавног интереса, односно правних лица чији су укупни приходи, за свако правно лице, утврђени у посљедњем финансијском извјештају у односу на датум уговарања услуга ревизије, већи од 10.000.000 КМ и

2) најмање три овлашћена ревизора са важећом лиценцом, ако обавља ревизију више од 20 субјеката од јавног интереса, односно правних лица чији су укупни приходи, за свако правно лице, утврђени у посљедњем финансијском извјештају у односу на датум уговарања услуга ревизије, већи од 10.000.000 КМ.

Члан 32.

(1) Министарство овлашћеним ревизорима издаје, обнавља и одузима дозволе за рад – лиценце за обављање послова ревизије финансијских извјештаја.

(2) Министар доноси правилник којим се прописују услови за издавање, обнављање и одузимање лиценци овлашћеним ревизорима.

(3) Министарство води Регистар овлашћених ревизора којима је у складу са законом издата дозвола за рад у звању овлашћеног ревизора.

(4) Регистар овлашћених ревизора обавезно садржи име и презиме овлашћеног ревизора, назив субјекта који је овлашћеном ревизору издао сертификат, број и датум издавања лиценце, рок важења лиценце и друге податке од значаја за правилну идентификацију овлашћеног ревизора.

(5) Подаци који се уписују у Регистар овлашћених ревизора су јавни.

Члан 33.

(1) Оснивач привредног друштва за ревизију подноси Министарству захтјев за издавање дозволе за рад привредном друштву за ревизију.

(2) Уз захтјев из става 1. овог члана, оснивач подноси:

1) одлуку о оснивању или други оснивачки акт,

2) акт о оснивању пословне јединице привредног друштва, ако је ријеч о страном друштву за ревизију,

3) правилник или други интерни акт којим је уређена методологија за обављање услуга ревизије,

4) податке о оснивачима привредног друштва и

5) податке о лицу или лицима која ће у привредном друштву за ревизију засновати радни однос на неодређено вријеме са пуним радним временом.

(3) Ако је оснивач привредног друштва за ревизију страном правно лице, правно лице из Федерације БиХ или Брчко Дистрикта БиХ уз захтјев за издавање дозволе за рад, поред исправа из става 2. овог члана, подноси и документацију којом се доказује да је у матичној држави или ентитету, односно Брчко Дистрикту БиХ, регистровано за пружање услуга ревизије.

(4) Обавеза подношења захтјева за регистрацију привредних друштава за ревизију, утврђена у ставу 3. овог члана, односи се на ревизоре или привредна друштва за ревизију који, у складу са овим законом, желе да оснују привредно друштво за ревизију у Републици.

Члан 34.

(1) Рјешење по захтјеву за издавање дозволе за рад доноси министар у року од 30 дана од дана подношења потпуног захтјева.

(2) Рјешење из става 1. овог члана коначно је у управном поступку, а против њега се може покренути управни спор.

Члан 35.

(1) Након добијања дозволе за рад оснивач је дужан да привредно друштво или пословну јединицу привредног друштва за ревизију региструје у регистар пословних субјеката.

(2) Уз пријаву за упис у регистар пословних субјеката оснивач привредног друштва подноси рјешење из члана 34. став 1. овог закона.

(3) Након уписа у регистар пословних субјеката, оснивач је дужан да привредно друштво или пословну јединицу привредног друштва у року од 30 дана упише у Регистар привредних друштава за ревизију који води Министарство.

(4) Уз захтјев за упис у Регистар привредних друштава за ревизију Министарству се достављају:

1) Рјешење о регистрацији пословног субјекта,

2) доказ о запошљавању овлашћеног ревизора са важећом лиценцом или више њих на неодређено вријеме са пуним радним временом (фото-копија уговора о раду, радне књижице и пореског увјерења о пријави уплате доприноса) и

3) податке о другим ревизорима ангажованим од привредног друштва за ревизију.

(5) На основу поднесеног захтјева за упис привредног друштва за ревизију и комплетне документације, издаје се рјешење о упису у Регистар привредних друштава за ревизију.

(6) У Регистар привредних друштава за ревизију обавезно се, у року од 30 дана, пријављују све промјене у подацима који се, у складу са овим законом, воде у Регистру привредних друштава за ревизију.

Члан 36.

(1) Министарство води Регистар привредних друштава за ревизију којим су издате дозволе за рад.

(2) Регистар привредних друштава за ревизију обавезно садржи пословно име и адресу привредног друштва за ревизију, облик организовања, имена оснивача и њихово учешће у капиталу привредног друштва за ревизију, имена лица овлашћених за заступање привредног друштва и имена стално запослених или на други начин ангажованих овлашћених ревизора са лиценцама.

(3) Подаци који се уписују у Регистар привредних друштава за ревизију су јавни.

Члан 37.

(1) Привредно друштво за ревизију које у току обављања ревизије престане да испуњава услове из члана 31. ст. 2. и 3. у погледу минималног броја запослених овлашћених ревизора на неодређено вријеме са пуним радним временом, дужно је да прекине даљи рад и обавијести о тој промјени Министарство и правно лице код кога обавља ревизију, у року од осам дана од дана настале промјене.

(2) Ако наступи околност из става 1. овог члана, привредно друштво за ревизију не може да закључује нове уговоре о ревизији све док поново не испуни услове прописане овим законом.

Члан 38.

(1) Министар доноси рјешење о одузимању дозволе за рад привредном друштву за ревизију:

1) ако обавља ревизију на начин који није у складу са одредбама овог закона,

2) ако му је дозвола за обављање послова ревизије издата на основу неистинитих података,

3) ако није уписано у одговарајући регистар пословних субјеката или Регистар привредних друштава за ревизију,

4) ако не испуњава услов из члана 31. ст. 2. и 3. овог закона,

5) ако услуге ревизије пружа повезаном правном лицу или када је ријеч о том правном лицу постоје неке друге сметње дефинисане Кодексом,

6) ако се не осигура од одговорности за штету коју може да проузрокује изражавањем ревизорског мишљења и

7) на захтјев привредног друштва.

(2) Рјешење из става 1. овог члана коначно је у управном поступку, а против њега се може покренути управни спор.

2. Процес ревизије

Члан 39.

(1) Ревизија финансијских извјештаја обавља се за сваку пословну годину појединачно.

(2) Надлежни орган у правном лицу одлучује о избору привредног друштва за ревизију у складу са законом.

(3) Ревизија финансијских извјештаја обавља се на основу уговора који је закључен између правног лица чији се финансијски извјештаји ревидирају и

привредног друштва за ревизију, најкасније до 30. септембра пословне године за коју се припремају финансијски извјештаји који су предмет ревизије.

(4) Уговор о ревизији финансијских извјештаја, поред елемената који су уређени прописима о облигационим односима, обавезно садржи и:

1) структуру ревизорског тима, са навођењем стручних квалификација чланова ревизорског тима,

2) податке о планираном броју сати за обављање ревизије по члановима ревизорског тима и

3) обавезу сачињавања информације о утрошеним сатима по члановима ревизорског тима.

(5) Привредно друштво за ревизију има право на накнаду за обављену ревизију, а износ накнаде се утврђује уговором о ревизији.

(6) Привредна друштва за ревизију дужна су да Министарству најкасније до 31. децембра текуће године доставе фото-копије уговора о ревизији закључених у току те године.

Члан 40.

(1) Ревизију финансијских извјештаја једног правног лица исто привредно друштво за ревизију може да обавља најдуже седам година узастопно.

(2) Изузетно, ревизију код истог правног лица привредно друштво за ревизију може да обавља још три године након истека рока из става 1. овог члана, уколико обезбиједи да ревизију обавља други ревизор.

(3) Рок из става 1. овог члана почиње тећи од датума закључивања првог уговора о ревизији финансијских извјештаја.

Члан 41.

(1) У извјештају о извршеној ревизији финансијских извјештаја изражава се мишљење о томе да ли су финансијски извјештаји припремљени и презентовани на истинит и фер начин, у складу са IAS, IFRS, IFRS for SMEs и другим одговарајућим прописима.

(2) Мишљење овлашћеног ревизора обавезно се изражава у складу са Међународним стандардима ревизије и може бити позитивно, мишљење са резервом, негативно или у форми у којој се ревизор уздржава од давања мишљења.

Члан 42.

(1) Документацију на основу које је обављена ревизија, привредно друштво за ревизију чува најмање пет година, рачунајући од пословне године на коју се ревизија односи.

(2) Радна документација на основу које се израђује ревизорски извјештај, уговор о ревизији и извјештај о извршеној ревизији сачињава се на језику који је у службеној употреби у Републици.

Члан 43.

На позив управе правног лица или на лични захтјев овлашћени ревизор има право да присуствује сједници органа управљања правног лица на којој се разматра извјештај о извршеној ревизији код тог правног лица.

Члан 44.

(1) Привредно друштво за ревизију обавезно је да се осигура од ризика у погледу одговорности за штету коју може да проузрокује погрешно израженим ревизорским мишљењем.

(2) За штету коју привредно друштво за ревизију може да проузрокује обављањем ревизије, минимална сума покрића ризика по штетном догађају износи 50.000 КМ.

(3) За штету коју привредно друштво за ревизију може да проузрокује обављањем ревизије код банака, лизинг друштава, инвестиционих и пензионих фондова и осигуравајућих друштава минимална сума покрића по штетном догађају износи 500.000 КМ.

(4) Привредна друштва за ревизију, у погледу одговорности за штету коју могу да проузрокују погрешно израженим ревизорским мишљењем, дужна су да закључе полисе осигурања посебно за свако правно лице чији се финансијски извјештаји ревидирају.

(5) Министар доноси правилник којим се прописују минималне суме покрића ризика по појединачним штетним догађајима.

(6) Привредна друштва за ревизију дужна су да Министарству доставе фото-копију полисе осигурања закључену у складу са одредбама овог члана, у року од 30 дана од дана њеног закључивања.

Члан 45.

(1) Друштво за ревизију које обавља ревизију субјеката од јавног интереса утврђених чланом 6. овог закона, дужно је да у року од четири мјесеца од истека пословне године објави годишњи извјештај о транспарентности на својој интернет страници или интернет страници Министарства, са обавезом да су овако објављени извјештаји доступни пет година од дана објаве.

(2) Годишњи извјештај о транспарентности обавезно садржи најмање следеће елементе:

- 1) опис организације и структуре власништва друштва за ревизију,
- 2) опис мреже и њеног правног и структурног уређења, уколико друштво за ревизију припада мрежи,
- 3) опис управљачке структуре друштва за ревизију,
- 4) опис система интерне контроле друштва за ревизију, те изјаву управе друштва о дјелотворности његовог функционисања,
- 5) назнаку када је извршена посљедња провјера квалитета рада,
- 6) преглед субјеката од јавног интереса за које је друштво спровело ревизију у току претходне пословне године,
- 7) изјаву која се односи на независност рада друштва за ревизију, којом се потврђује да је обављена интерна контрола поштивања захтјева о независности,
- 8) изјаву о политици друштва за ревизију која је у вези са сталним усавршавањем овлашћених ревизора,
- 9) финансијске информације које показују значај друштва за ревизију, као што су укупан приход подијељен у накнаде из законом прописане ревизије годишњих и консолидованих финансијских извјештаја и накнаде зарачунате за остале услуге које нису повезане са ревизијом и
- 10) податке о основици за примања овлашћених ревизора који потписују извјештаје о обављеним ревизијама субјеката од јавног интереса.

(3) Годишњи извјештај о транспарентности обавезно потписује лице овлашћено за заступање друштва за ревизију.

Члан 46.

(1) Привредно друштво за ревизију и овлашћени ревизор не могу обављати ревизију финансијских извјештаја правног лица:

- 1) у коме су власници удјела или акција,
- 2) коме воде пословне књиге или врше сачињавање финансијских извјештаја за ревидирани период или
- 3) ако су на било који начин пословно повезани са правним лицем тако да објективно постоји сумња у њихову независност и непристрасност.

(2) Привредно друштво за ревизију и овлашћени ревизор не могу обављати ревизију финансијских извјештаја правног лица којем пружају:

- 1) услуге у вези са процјеном вриједности, уколико се она односи на годину за коју се обавља ревизија,
- 2) актуарске услуге,
- 3) услуге које се односе на функционисање система интерне контроле и интерне ревизије,
- 4) менаџерске услуге,
- 5) правне и стручне услуге које се односе на процес ревизије,
- 6) савјетодавне, брокерско-дилерске или инвестиционе услуге и
- 7) друге услуге чије пружање би довело до сукоба интереса.

ГЛАВА IV НАДЗОР

1. Надзор над пословима рачуноводства

Члан 47.

(1) Пореска управа, на начин како је то уређено прописима који се односе на порески поступак, врши надзор код правних лица и предузетника који пословне књиге воде по систему двојног књиговодства, у дијелу рачуноводствених послова, те сачињавања и презентације финансијских извјештаја ради провјере обављају ли се наведени послови у складу са одредбама овог закона.

(2) Надзор из става 1. овог члана врше и друге институције уколико су им посебним прописима дата овлашћења.

Члан 48.

(1) Пореска управа је надлежна да обавља надзор над сљедећим активностима правних лица и предузетника који пословне књиге воде по систему двојног књиговодства:

- 1) тачност разврставања правних лица у складу са чланом 5. овог закона,
- 2) организација система рачуноводства и интерних рачуноводствених контролних поступака,
- 3) потпуност, истинитост и тачност књиговодствених исправа,
- 4) вођење и чување пословних књига,
- 5) примјена контног оквира,

- 6) попис имовине и обавеза,
- 7) сачињавање и презентовање финансијских извјештаја и консолидованих финансијских извјештаја и њихова предаја у Регистар,
- 8) обавезе у погледу ревизије финансијских извјештаја и консолидованих финансијских извјештаја и достављања извјештаја о ревизији финансијских извјештаја у Регистар и
- 9) другим активностима у складу са овим законом.

(2) При вођењу управног поступка по пословима из става 1. овог члана, примјењују се прописи којима се уређује порески поступак.

2. Надзор над радом правних лица и предузетника регистрованих за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга

Члан 49.

(1) Надзор над правним лицима и предузетницима регистрованим за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга, ради провјере испуњености услова прописаних овим законом врши Министарство.

(2) Правна лица и предузетници регистровани за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга дужни су да лицима овлашћеним за надзор на располагање ставе сву документацију неопходну за спровођење надзора.

Члан 50.

(1) Поступак надзора над радом привредних друштава за ревизију, прописан овим законом, сходно се примјењује у надзору над радом правних лица и предузетника регистрованих за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга.

(2) Ако предузетник регистрован за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга не поступи у складу са налогом и у року утврђеном у коначном рјешењу, Министарство је дужно да о томе обавијести надлежни орган локалне самоуправе који је наведеним лицима издао дозволу за обављање самосталне дјелатности.

(3) У случају из става 2. овог члана, надлежни орган локалне самоуправе ће донијети рјешење о престанку обављања самосталне дјелатности.

(4) Ако правно лице регистровано за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга не поступи у складу са налогом и у року утврђеном у коначном рјешењу, Министарство ће против лица овлашћеног за заступање тог привредног друштва надлежном суду поднијети захтјев за покретање прекршајног поступка.

3. Надзор над радом привредних друштава за ревизију

Члан 51.

(1) Министарство врши надзор над радом привредног друштва за ревизију.

(2) Надзор над радом привредног друштва за ревизију Министарство врши најмање једном у шест година, односно најмање једном у три године, уколико је ријеч о друштвима за ревизију која спроводе ревизију субјеката од јавног интереса.

(3) Овлашћено лице Министарства у поступку вршења надзора има право и обавезу да у пословним просторијама привредног друштва за ревизију изврши увид у опште и појединачне акте привредног друштва, као и евиденције и другу

документацију с циљем утврђивања чињеница које су од посебног значаја за квалитетно вршење надзора, а посебно:

- 1) о оснивачима привредног друштва за ревизију,
 - 2) о ангажованим лиценцираним овлашћеним ревизорима у радном односу на неодређено вријеме са пуним и скраћеним радним временом, као и броју укупно ангажованих ревизора по другим основама,
 - 3) да ли се Министарству благовремено достављају подаци о закљученим уговорима о ревизији,
 - 4) да ли су уговорени послови осигурани од одговорности за штету,
 - 5) да ли се у вршењу ревизије примјењују прописи из области ревизије,
 - 6) да ли је привредно друштво за ревизију осигурало интерну контролу квалитета у извршењу уговорених послова ревизије и
 - 7) у друге податке и евиденције од значаја за квалитетно спровођење надзора.
- (4) О извршеном надзору лице из става 3. овог члана сачињава записник.
- (5) Записник из става 4. овог члана доставља се привредном друштву за ревизију код којег је извршен надзор.
- (6) Министар доноси упутство којим се уређује надзор над радом пословних субјеката који пружају рачуноводствене услуге и услуге ревизије.

Члан 52.

(1) Ако се у поступку надзора над радом привредног друштва за ревизију утврди да су општим или појединачним актом или предузетом радњом повријеђене одредбе овог закона, лице којем је повјерено да изврши надзор има обавезу и овлашћење да рјешењем наложи отклањање неправилности и незаконитости и одреди рок у коме се оне морају отклонити.

(2) Против рјешења из става 1. овог члана министру се може изјавити жалба у року од 15 дана од дана пријема рјешења.

(3) Жалба не одгађа извршење рјешења.

(4) Ако привредно друштво за ревизију не поступи у складу са налогом и у року утврђеном у коначном рјешењу, министар доноси рјешење о одузимању дозволе за рад привредном друштву за ревизију.

(5) Рјешење из става 4. овог члана је коначно у управном поступку и против њега се не може изјавити жалба, али се може покренути управни спор.

ГЛАВА V

САВЈЕТ ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 53.

(1) Министар именује Савјет за рачуноводство и ревизију Републике Српске (у даљем тексту: Савјет).

(2) Надлежност и обавезе Савјета су да:

1) прати процес примјене рачуноводствених и ревизијских стандарда из члана 2. овог закона,

2) даје иницијативе за одговарајућа и благовремена рјешења ради што ефикасније примјене рачуноводствених и ревизијских стандарда у Републици,

3) даје мишљења на нацрте и приједлоге закона и других прописа из области рачуноводства и ревизије,

4) прати процес примјене прописа Европске уније који се односе на област рачуноводства и ревизије и предлаже рјешења прихватљива за Републику,

5) учествује у припреми стратегије, те у изради смјерница и акционог плана за побољшање квалитета финансијског извјештавања и унапређивање рачуноводствене и ревизорске праксе у Републици,

6) сарађује са образовним установама, страним и домаћим професионалним удружењима, тијелима и организацијама,

7) даје приједлоге мишљења на општа акта професионалног удружења,

8) даје сагласност на годишњи план провјере квалитета рада и приједлоге за ванредне провјере квалитета рада из надлежности професионалног удружења,

9) разматра годишњи извјештај о раду и стању у области рачуноводства и ревизије који припрема професионално удружење,

10) даје мишљење и приједлоге на годишњи план континуиране едукације коју спроводи професионално удружење и

11) обавља и друге послове из своје надлежности, у складу са овим законом.

Члан 54.

(1) За свој рад Савјет одговара министру.

(2) Савјет је дужан да министру најмање једном годишње достави извјештај о раду.

Члан 55.

(1) Савјет има девет чланова.

(2) Чланове Савјета именује министар из реда запослених у Министарству, представника професионалних удружења, Пореске управе, Регулаторних тијела из области финансијског система, пословне заједнице, универзитетских професора и других лица која својим теоретским и практичним искуством у предметној области могу да допринесу ефикаснијем раду Савјета, на период од пет година, с тим да иста лица могу бити поново именована на још један мандат.

(3) Чланови Савјета не могу бити лица из реда запослених и органа професионалног удружења.

(4) Стручне и административне послове за потребе Савјета обавља Министарство.

(5) Приликом именовања чланова Савјета водиће се рачуна о равноправној полној заступљености.

(6) Савјет доноси Пословник о раду којим се уређује начин рада, организација, одлучивање, рокови за доставу мишљења и друга питања од значаја за рад Савјета.

ГЛАВА VI ЗВАЊА, ТЕСТИРАЊЕ, СЕРТИФИКАЦИЈА И ЛИЦЕНЦИРАЊЕ

Члан 56.

(1) Професионално удружење прописано овим законом, спроводи јединствени програм за стицање квалификација и звања у рачуноводственој и ревизорској професији у Републици.

(2) Професионално удружење дужно је да донесе и спроводи прописе којима се уређују услови, начин и накнаде за стицање звања у рачуноводственој и ревизорској

професији, квалификовање и професионални развој рачуновођа и овлашћених ревизора, континуирана едукација, контрола квалитета рада његових чланова, те издавање сертификата за сва звања у професији, као и лиценци за звања у области рачуноводства.

(3) Након прибављеног мишљења Министарства, Влада даје сагласност на прописе из става 2. овог члана.

(4) Професионално удружење има обавезу да у сарадњи са Министарством на континуираној основи обезбједи превод прописа из члана 2. став 1. тачка 15) овог закона.

(5) Министар доноси правилник којим се уређују питања од значаја за превод прописа из става 4. овог члана.

Члан 57.

(1) Професионално удружење најмање једном годишње, а најкасније до краја марта текуће године за претходну годину, подноси Влади извјештај о раду и стању у области рачуноводства и ревизије.

(2) Извјештај из става 1. овог члана обавезно садржи: извршавање послова и датих овлашћења повјерених овом удружењу, број и структуру издатих сертификата, информацију о спроведеним едукацијама, информацију о контроли квалитета рада чланова професионалног удружења, финансијске извјештаје професионалног удружења и друге информације о стању у области рачуноводствене и ревизорске професије.

Члан 58.

(1) У рачуноводственој и ревизорској професији у Републици утврђују се три звања, и то:

- 1) сертификовани рачуноводствени техничар,
- 2) сертификовани рачуновођа и
- 3) овлашћени ревизор.

(2) Тестирање кандидата за звања из става 1. овог члана, издавање сертификата и лиценци врше се на сљедећи начин:

1) тестирање кандидата за сва звања врши се посредством професионалног удружења,

2) издавање сертификата за сва звања врши професионално удружење утврђено овим законом,

3) лиценцирање за сертификованог рачуноводственог техничара и сертификованог рачуновођу врши професионално удружење утврђено овим законом и

4) лиценцирање овлашћених ревизора врши Министарство, у складу са овим законом.

(3) Не постоји обавеза лиценцирања за лица са звањем сертификовани рачуноводствени техничар и сертификовани рачуновођа која обављају рачуноводствене послове за интерне потребе привредних друштава и других правних лица у којима су запослени, осим за квалификована лица.

(4) Лица која су лиценце добила у Федерацији БиХ и Брчко Дистрикту БиХ, у складу са прописима, одговарајуће лиценце у Републици могу добити у складу са одредбама прописа из области рачуноводства и ревизије на нивоу БиХ.

Члан 59.

Забрањена је употреба звања и назива из члана 58. овог закона од лица која нису сертификована и лиценцирана, као и нуђење или обављање независних рачуноводствених или ревизијских услуга трећим лицима од лица која нису лиценцирана у складу са овим законом и регистрована за пружање рачуноводствених и ревизорских услуга.

Члан 60.

(1) Лица која посједују сертификат издат од професионалних субјеката изван БиХ, након што доставе доказе да испуњавају ИФАС-ове услове едукације у земљи у којој су стекла квалификацију, као и услове у погледу стручне спреме, радног искуства и познавања прописа и пореског система у Републици и БиХ, могу поднијети захтјев за нострификацију стечених звања и квалификација.

(2) Нострификацију стечених звања и квалификацију за лица из става 1. овог члана врши професионално удружење утврђено овим законом, на начин и уз услове које пропише заједничко тијело из области рачуноводства и ревизије на нивоу БиХ.

Члан 61.

У складу са Законом о рачуноводству и ревизији БиХ, свим лицима којима је сертификат издат у другом ентитету или Брчко Дистрикту БиХ, с тим да су ентитет и Брчко Дистрикт БиХ усвојили закон и подзаконске прописе којим се обезбјеђује идентично признавање сертификата издатих у Републици на простору другог ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, стечено звање у професији се признаје у Републици и од њега се неће захтијевати нострификација.

ГЛАВА VII

УПРАВНИ НАДЗОР И ПРАЋЕЊЕ, ОТКРИВАЊЕ И ПРИЈАВЉИВАЊЕ КРИВИЧНИХ ДЈЕЛА У ВЕЗИ СА ПРАЊЕМ НОВЦА И ФИНАНСИРАЊЕМ ТЕРОРИСТИЧКИХ ДЈЕЛАТНОСТИ

Члан 62.

Управни и стручни надзор над спровођењем овог закона врши Министарство.

Члан 63.

(1) Лица која врше послове рачуноводства, ревизије и надзора у вези са одредбама овог закона обавезна су да стално прате и откривају појаве и радње које имају обиљежја кривичних дјела у вези са прањем новца и финансирањем терористичких дјелатности.

(2) У случају утврђивања чињеница и радњи које указују на кривична дјела из става 1. овог члана, обавезно се, писмено, без одгађања обавјештава орган надлежан за област спречавања прања новца и финансирања терористичких дјелатности.

(3) Субјекти укључени у послове прописане овим законом дужни су да пружају сталну подршку и сарадњу свим органима кривичног гоњења у вези са њиховим

захтјевима приликом откривања, пријављивања и процесуирања дјела која имају обиљежја прања новца и финансирања терористичких дјелатности.

ГЛАВА VIII КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 64.

(1) Новчаном казном од 3.000 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај правно лице, ако:

- 1) не изврши разврставање у складу са овим законом (члан 5),
- 2) не уреди организацију рачуноводства на прописан начин (члан 7),
- 3) врши обраду података на рачунару, а не обезбиједи да рачуноводствени софтвер омогућава функционисање система интерних рачуноводствених контрола (члан 7. став 5),
- 4) не сачињава, не контролише и не чува књиговодствене исправе, односно не води и не чува пословне књиге и друге извјештаје сагласно одредбама овог закона (чл. 8, 9, 10, 11, 12. и 22),
- 5) општим актом не одреди лице коме се повјерава вођење пословних књига (члан 13),
- 6) не изврши упис у Регистар привредних друштава која обављају књиговодствене и рачуноводствене услуге (члан 15),
- 7) не изврши попис имовине и обавеза у прописаном року (члан 17),
- 8) не изврши усаглашавање потраживања и обавеза, не одговори на захтјев овлашћеног ревизора или у напоменама не објави податке о неусаглашеним потраживањима и обавезама (члан 18),
- 9) не сачињава и не презентује финансијске извјештаје (чл. 19, 20, 21. и 23),
- 10) не изврши ревизију финансијских извјештаја и консолидованих финансијских извјештаја (члан 28),
- 11) не преда финансијске извјештаје, консолидоване финансијске извјештаје, извјештај о ревизији и извјештај о пословању у Регистар финансијских извјештаја (чл. 24. и 25),
- 12) на подручју Републике пружа услуге ревизије без претходно испуњених или супротно условима прописаним овим законом (чл. 29, 33, 37, 44. и 46),
- 13) у прописаном року не пријави промјене у подацима који се воде у Регистру привредних друштава за ревизију (члан 35),
- 14) у прописаном року не закључи уговор о ревизији (члан 39. став 3),
- 15) у прописаном року не достави фото-копије уговора о ревизији закључених у току претходне године (члан 39. став 6),
- 16) не пружа услуге ревизије на прописан начин (члан 40),
- 17) у прописаном року не објави Извјештај о транспарентности (члан 45) и
- 18) овлашћеном лицу не омогући надзор или не отклони недостатке утврђене током надзора (чл. 49, 51. и 52).

(2) За радње из става 1. овог члана новчаном казном од 300 КМ до 1.500 КМ казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу.

(3) За радње из става 1. овог члана новчаном казном од 500 КМ до 2.500 КМ казниће се за прекршај предузетник регистрован за самостално пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга.

Члан 65.

Новчаном казном од 3.000 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај професионално удружење за неподношење извјештаја из члана 57. овог закона.

Члан 66.

(1) Новчаном казном од 300 КМ до 1.500 КМ казниће се за прекршај физичко лице које податке добијене из Регистра финансијских извјештаја користи на начин који је супротан одредбама овог закона.

(2) Новчаном казном од 300 КМ до 1.500 КМ казниће се за прекршај физичко лице које користи звања у професији прописана овим законом или нуди и обавља независне рачуноводствене и ревизијске услуге трећим лицима, а није регистровано за пружање тих услуга, нити сертификовано и лиценцирано у складу са одредбама овог закона.

ГЛАВА IX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 67.

(1) Привредна друштва за ревизију која су до дана ступања на снагу овог закона добила дозволу за рад од Министарства дужна су да, најкасније у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, свој статус и пословање ускладе са одредбама овог закона.

(2) Захтјев за издавање дозволе за рад привредном друштву за ревизију који је поднесен прије ступања на снагу овог закона ријешитиће се у складу са одредбама овог закона.

Члан 68.

(1) Изузетно од члана 39. став 3. овог закона, уговори о ревизији финансијских извјештаја за 2015. годину могу се закључивати до 31. децембра 2015. године.

(2) Обавеза осигурања у складу са чланом 44. овог закона примјењује се од ревизије финансијских извјештаја за 2015. годину.

Члан 69.

(1) Обавеза разврставања правних лица у категорију микро правних лица, у складу са критеријумима из члана 5. став 3. овог закона примјењује се у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

(2) До дана примјене одредбе из члана 5. став 3. овог закона правна лица која испуњавају критеријуме за разврставање у категорију микро правних лица сматрају се малим правним лицима.

Члан 70.

(1) Привредна друштва која су регистрована за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга дужна су да се упишу у Регистар привредних друштава за

пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга који води Министарство, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(2) Надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да Министарству достави копије рјешења за све предузетнике који се баве пружањем књиговодствених и рачуноводствених услуга ради уписа у Регистар предузетника за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга који води Министарство, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 71.

У року од шест мјесеци од ступања на снагу овог закона министар ће донијети:

1) Правилник о успостављању система двојног књиговодства код предузетника (члан 3. став 5),

2) Правилник о вођењу Регистра привредних друштава за ревизију, Регистра овлашћених ревизора, Регистра правних лица и предузетника за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга (члан 15. став 4),

3) правилнике којима се прописује Контни оквир и садржина рачуна у контном оквиру за сва правна лица и предузетнике (члан 16. став 2),

4) Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза (члан 17. став 5),

5) Правилнике о форми и садржини финансијских извјештаја (члан 21. став 1),

6) Правилник којим се прописује форма и садржај јавно доступних извјештаја (члан 26. став 5),

7) Правилник о издавању, обнављању и одузимању лиценци овлашћеним ревизорима (члан 32. став 2),

8) Правилник о минималним сумама за покриће ризика од штетних догађаја проузрокованих издавањем погрешног ревизорског мишљења (члан 44. став 5),

9) Правилник којим се уређују питања од значаја за превод прописа (члан 56. став 5),

10) Упутство о примјени Међународног стандарда финансијског извјештавања за мале и средње ентитете (члан 3. став 6) и

11) Упутство за вршење надзора над радом пословних субјеката који пружају рачуноводствене услуге и услуге ревизије (члан 51. став 6).

Члан 72.

До доношења подзаконских аката из овог закона, примјењиваће се подзаконски акти који су важили до ступања на снагу овог закона, ако нису у супротности са њим.

Члан 73.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 36/09 и 52/11).

Члан 74.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Број:
Бања Лука, _____ 2015. године

Недељко Чубриловић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
ПРИЈЕДЛОГА ЗАКОНА О РАЧУНОВОДСТВУ И РЕВИЗИЈИ РЕПУБЛИКЕ
СРПСКЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII на члан 68 т. 6, 9. и 18. Устава Републике Српске, према којима Република Српска, између осталог, уређује и обезбјеђује својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине, контролу законитости располагања средствима и друге односе од интереса за Републику.

Такође, чланом 70. тачка 2. Устава Републике Српске прописано је да Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство број: 22/02-021-602/15 од 24. августа 2015. године, уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII на члан 68. т. 6, 9. и 18. Устава Републике Српске, према којима Република уређује и обезбјеђује својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине, контролу законитости располагања средствима правних лица, прикупљање статистичких и других података од општег интереса и друге односе од интереса за Републику. Такође, чланом 70. тачка 2. Устава Републике Српске прописано је да Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте.

Секретаријат је на Нацрт закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске, актом број: 22/02-021-118/15 од 16. фебруара 2015. године, дао позитивно мишљење, а Народна скупштина Републике Српске је Нацрт закона усвојила на Седмој посебној сједници, одржаној 6. марта 2015. године.

Разлози за доношење овог закона садржани су у потреби унапређивања ревизије и рачуноводственог извјештавања, као један од захтјева Економске политике Републике Српске за 2015. годину. Наведени захтјев подразумијевао је доношење новог закона у овој области.

Најбитније разлике између Нацрта и Приједлога овог закона, које су резултат спроведене скупштинске и јавне расправе, односе се на то да се правна лица која није могуће разврстати у складу са прописаним критеријумима разврставају у средња правна лица.

Правно лице и предузетник који се определијелио да самостално води пословне књиге и сачињава финансијске извјештаје ове послове може повјерити квалификованом лицу које посједује лиценцу сертификованог рачуноводственог техничара или сертификованог рачуновође.

За сачињавање финансијских извјештаја правних лица и предузетника који воде двојно књиговодство одговорно је лице овлашћено за заступање, односно поред овлашћеног лица, ове извјештаје потписује и квалификовано лице.

Измијењен је рок за достављање Годишњег извјештаја о пословању тако да се тај извјештај сада доставља најкасније до краја јуна текуће године за претходну годину.

Обим података из финансијских извјештаја који су доступни јавности без накнаде, овим приједлогом сведен је на основне податке, а министар финансија правилником прописује форму и садржај основних података.

Смањен је круг правних лица чији финансијски извјештаји подлијежу обавезној ревизији, тако да овој обавези подлијежу финансијски извјештаји субјеката од јавног интереса и великих правних лица. Такође, матична правна лица која имају обавезу да сачињавају и презентују консолидоване финансијске извјештаје дужна су да изврше ревизију тих извјештаја.

Коригован је период трајања ревизијског ангажмана тако да је правно лице, чији финансијски извјештаји подлијежу обавезној ревизији дужно да, по протеклу периода од седам година, изврши промјену ревизора.

Проширен је круг лица која могу бити именована за члана Савјета за рачуноводство и ревизију Републике Српске, тако да то могу бити лица и из реда представника пословне заједнице.

Остале разлике Приједлога у односу на Нацрт закона нису суштинске природе и односе се на прецизирање одредаба Закона или њихово потпуније уређивање, као и техничко побољшање текста Закона.

Истовремено, обрађивачу су дате одређене сугестије које су се односиле на прецизирање формулација Закона, као и њихово усклађивање са Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14).

Будући да је Републички секретаријат за законодавство утврдио је да је овај приједлог закона усклађен са Уставом, правним системом Републике и правилима нормативноправне технике, мишљења смо да се Приједлог закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске може упутити Влади Републике Српске на разматрање.

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према мишљењу Министарства за економске односе и регионалну сарадњу, број: 17.03-020-1965/15 од 26. августа 2015. године, а након увида у прописе Европске уније и анализе одредби Приједлога закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске, установљено је да право Европске уније садржи изворе који су релевантни за предмет регулисања достављеног приједлога, због чега у Изјави о усклађености стоји оцјена „дјелимично усклађен“.

Материју Приједлога, у дијелу примарних извора права ЕУ, уређује Уговор о функционисању Европске уније, Наслов IV, Слободно кретање лица, услуга и капитала, Глава 2, Право пословног настањивања, члан 50; Наслов VII Заједничка правила о конкуренцији, опорезивању и усклађивању законодавства, Глава 3 Усклађивање законодавства, члан 114. (*енг. Treaty on the Functioning of the European Union, Title IV Free movement of persons, services and capital, Chapter 2 Right of Establishment, Article 50;*

Title VII Common Rules on competition, taxation and approximation of laws, Chapter 3 Approximation of laws, Article 114).

У дијелу секундарних извора права ЕУ, предлагач је консултовао следеће изворе:

- Регулатива 537/2014/ЕУ Европског парламента и Савјета од 16. априла 2014. године о посебним захтјевима у вези законске ревизије субјеката од јавног интереса и стављању изван снаге Одлуке Комисије 2005/909/ЕС (*енг. Regulation (EU) No 537/2014 of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on specific requirements regarding statutory audit of public-interest entities and repealing Commission Decision 2005/909/EC*).

Из наведене регулативе, предлагач је транспоновао одредбе члана 13, које се односе на Извјештај о транспарентности. Наиме, наведеним чланом Регулативе, предвиђено је да, су овлашћени ревизори или друштва за ревизију који обављају законску ревизију субјеката од јавног интереса, обавезни објавити годишњи извјештај о транспарентности најкасније четири мјесеца од краја сваке финансијске године на својој интернет страници, те су тај извјештај обавезни држати на интернет страници пет година од дана објаве. Наведене одредбе предлагач је транспоновао 45. Приједлога.

- Директива 2014/56/ЕС Европског парламента и Савјета од 16. априла 2014. године о измјени Директиве 2006/43/ЕС о законским ревизијама годишњих финансијских извјештаја и консолидованих финансијских извјештаја (*енг. Directive 2014/56/EU of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 amending Directive 2006/43/EC on statutory audits of annual accounts and consolidated accounts*).

Одредбама из члана 1. став 2. тачка (ф) Директиве, утврђена је дефиниција *Субјеката од јавног интереса*, што је предлагач транспоновао чланом 6. Приједлога.

У истом члану Директиве, став 3. тачка (а), садржана је обавеза да се утврди надлежно тијело које ће бити одговорно за издавање одобрења за рад овлашћеним ревизорима и друштвима за ревизију. Предлагач је ове одредбе транспоновао чланом 29. Приједлога закона.

У ставу 11, садржана је обавеза вођења јавног регистра овлашћених ревизора и друштава за ревизију, а наведено је преузето чланом 32. Приједлога.

Став 26. члана 1, говори о обавези успостављања дјелотворног система јавног надзора овлашћених ревизора и ревизорских друштава. Чланом 51. Приједлога, такође је уређен систем надзора над радом привредних друштава за ревизију.

- Директива 2013/34/ЕУ Европског парламента и Савјета од 26. јуна 2013. године о годишњим финансијским извјештајима, консолидованим финансијским извјештајима и повезаним извјештајима за одређене врсте предузећа, о измјени Директиве 2006/43/ЕС Европског парламента и Савјета и о стављању ван снаге директива Савјета 78/660/ЕЕС и 83/349/ЕЕС (*енг. Directive 2013/34/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings, amending Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC*);

Одредбе члана 3. Директиве, утврђују категорије правних лица разврстаних према просјечном броју запослених, укупног годишњег прихода и просјечне вриједности пословне имовине, а предлагач је ове одредбе преузео одредбама члана 5. Приједлога.

Одредбе члана 4. Директиве, прописују садржај годишњих финансијских извјештаја, што је предлагач преузео чланом 19. Приједлога.

Обавеза ревизије финансијских извјештаја, садржана у члану 34. Директиве, преузета је чланом 28. Приједлога.

- Директива 2006/43/ЕС Европског парламента и Савјета од 17. маја 2006. године о законској ревизији годишњих и консолидованих извјештаја, допуна Директива 78/660/ЕЕС и 83/349/ЕЕС и опозив Директиве 84/253/ЕЕС (*енг. Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council of 17 May 2006 - Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council of 17 May 2006 on statutory audits of annual accounts and consolidated accounts, amending Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC and repealing Council Directive 84/253/EEC*)

Одредбе којима се уређују давање одобрења за рад овлашћеним ревизорима и ревизорским друштвима, те услове које мора да задовоље лица која имају професионално звање овлашћеног ревизора, садржане у члану 3. Директиве, предлагач је транспоновео чл. 29. и 31. Приједлога.

Детаљан приказ преузимања одредби из наведених извора права ЕУ, садржан је у упоредним приказима усклађености Приједлога закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске са правном тековином Европске уније и правним актима Савјета Европе.

Напомињемо да ће доношење овог закона допринијети испуњавању одреби из члана 70. ССП, који се односи на обавезу усклађивања домаћег законодавства са правном тековином Европске уније.

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

У циљу реализације обавезе обухваћене поглављем 5.3. Економске политике Републике Српске за 2015. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 119/14) предлаже се Народној скупштини Републике Српске доношење Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске да би се постигли утврђени циљеви.

Економском политиком Републике Српске за 2015. годину, предвиђено је да се у области унапређивања ревизије и рачуноводственог извјештавања у 2015. години активности усмјере на функционалнији систем јавног надзора и контроле квалитета рачуноводствене и ревизорске професије, те побољшање законског оквира о рачуноводству и ревизији, уз јачање дисциплине предаје финансијских извјештаја.

Разлози за доношење новог закона садржани су у потреби за доградњом одређених законских рјешења јер су, током примјене закона у пракси, уочене одређене недоречености које су довеле до потешкоћа у примјени неких одредаба закона, те да се предложе нова рјешења која треба да омогуће даљи развој области рачуноводства и ревизије.

Предложеним законом настављене су активности са циљем испуњења обавеза преузетих из Споразума о стабилизацији и придруживању између европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Босне и Херцеговине, са друге стране и даљег усаглашавања са законодавством Европске уније.

Најзначајније рјешења која се предлажу Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске односе се на:

- јасно дефинисање институције која је одговорна за надзор код правних лица и предузетника у области рачуноводства и финансијског извјештавања,
- увођење категорије микро правних лица,

- укидање обавезе припреме и презентовања полугодишњих финансијских извјештаја,
- поједностављивање финансијског извјештавања за правна лица попут заједница етажних власника и синдикалних организација,
- повећање транспарентности података из финансијских извјештаја,
- увођење обавезе ревизије финансијских извјештаја за велика правна лица и консолидованих финансијских извјештаја,
- јасније дефинисање надлежности Савјета за рачуноводство и ревизију, посебно у дијелу праћења рада професионалног удружења,
- уређење питања јавне доступности превода професионалне регулативе и прописивање обавезе професионалног удружења да Влади Републике Српске подноси Годишњи извјештај о раду,
- унапређење одредба које се односе на екстерну ревизију (закључивање уговора о ревизији, број запослених овлашћених ревизора, у складу са величином и значајем клијената, осигурање од професионалне одговорности друштва за ревизију),
- регулисање рада правних лица и предузетника који су регистровани за пружање рачуноводствених и књиговодствених услуга.

Имајући у виду наведено, а у циљу унапређења области рачуноводства и ревизије, предлаже се доношење Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Члан 1. овим законом уређује се област рачуноводства и ревизије која обухвата питања од значаја за организацију и функционисање система књиговодства и рачуноводства, припрему и презентацију финансијских извјештаја, организацију Савјета за рачуноводство и ревизију Републике Српске, ревизију финансијских извјештаја, стицање звања, сертификацију и лиценцирање, као и друга питања од значаја за рачуноводство и ревизију.

Члан 2. садржи дефиниције основних појмова који се користе у закону, као што су: рачуноводство, књиговодство, ревизија финансијских извјештаја, правно лице, предузетник, рачуноводствени и ревизијски стандарди, Савјет за рачуноводство и ревизију, сертификат, лиценца, професионално удружење, овлашћени ревизор, сертификовани рачуновођа, сертификовани рачуноводствени техничар, регистар финансијских извјештаја. У тачки 15. дефинисани су прописи из области рачуноводства и ревизије који се примјењују у Републици Српској. Поред примјене пуних IAS, односно IFRS, која за мале и средње субјекте може да изазове високе трошкове финансијског извјештавања, уз пружање финансијских информација које њиховим корисницима нису потребне, прописана је примјена IFRS for SMEs. Овај стандард успоставља посебан оквир финансијског извјештавања, прилагођен могућностима и потребама финансијског извјештавања ентитета који немају јавну одговорност, а објављују финансијске извјештаје опште намјене за екстерне кориснике. Чињенице да

је IFRS for SMEs вишеструко мањег обима од „пуних“ IFRS, да је његова примјена реално могућа уз испуњење значајно једноставнијих, рационалнијих и сврсисходнијих имплементационих захтјева, да је прилагођен потребама малих и средњих правних лица, те да је ријеч о скупу претежно традиционалних рачуноводствених начела и принципа, привредним и другим субјектима у Републици Српској, омогућена је примјена IFRS for SMEs. Додатно је прописана и примјена Међународних стандарда вредновања и Међународних стандарда за професионалну праксу интерне ревизије.

Чланом 3. дефинисано је на кога се односе одредбе овог закона.

Чланом 4. прописана је обавеза правних лица да воде пословне књиге, припремају и презентују своје финансијске извјештаје, те врше ревизију финансијских извјештаја у складу са овим законом и другим одговарајућим прописима.

Чланом 5. прописују се критеријуми за разврставање правних лица према њиховој величини на: микро, мала, средња и велика, према критеријумима који су прописани директивом Европске уније. Уведена је нова категорија микро правних лица уз дјелимично усклађивање са овом директивом. Потпуно усклађивање са висином критеријума није могуће због мале економске снаге наших предузећа.

Чланом 6. дефинисана је категорија субјеката од јавног интереса. Директива 2013/34/EУ дозвољава државама чланицама да одреде субјекте од јавног интереса. Приликом одређивања субјеката од јавног интереса искоришћена је могућност да држава чланица поред обавезних субјеката од јавног интереса сама одреди и друге субјекте од јавног интереса који су од значаја за Републику, независно од њихове правне форме и облика организовања.

Чл. 7, 8, 9. и 10. уређују се питања од значаја за организацију рачуноводства и књиговодства правног лица, сачињавање књиговодствених исправа и њихово достављање на књижење. Правна лица, односно предузетници који пословне књиге воде по систему двојног књиговодства, општим актом, у складу са овим законом уређују организацију рачуноводства на начин који омогућава свеобухватно евидентирање, као и спречавање и откривање погрешно евидентираних пословних промјена, уређују интерне рачуноводствене поступке, утврђују рачуноводствене политике и друга питања од значаја за организацију система књиговодства и рачуноводства.

Чл. 11, 12. и 13. говори се о вођењу, закључивању и чувању пословних књига. Правно лице и предузетник општим актом треба да утврде услове које мора да испуњава лице које води пословне књиге и сачињава финансијске извјештаје. Предложеним законом обавеза лиценцирања је прописана за лица која сачињавају финансијске извјештаје.

Чл. 14. и 15. прописује се начин регистрације предузетника и правних лица која пружају рачуноводствене и књиговодствене услуге, као и успостављање Регистра привредних друштава и предузетника за пружање рачуноводствених услуга. Регистар предузетника се успоставља на основу рјешења која јединице локалне самоуправе достављају Министарству, док су привредна друштва за пружање рачуноводствених услуга дужна да се упишу у Регистар који води Министарство.

Чланом 16. прописано је да контни оквир и садржину рачуна у контном оквиру за сва правна лица и предузетнике прописује министар финансија, док се детаљан контни план прописује општим актом правног лица, односно предузетника, а који мора бити усаглашен са прописаним контним оквиром. Изузетно од наведеног, контни план за кориснике прихода буџета Републике, општина и градова и фондова прописује министар финансија. Контни оквир је структуриран по пирамидалном принципу, при чему се на врху пирамиде налази класа рачуна (означена једном цифром) којом је обухваћена нека од основних рачуноводствених категорија која се затим, од врха према дну, рашчлањује на групе (двје цифре), синтетичке рачуне (три цифре) и на крају, аналитичке рачуне (четири или више цифара).

Чланом 17. прописује се начин и обавеза правних лица и предузетника да врше попис имовине и обавеза на почетку пословања, као и најмање једном годишње, са стањем на дан када се завршава пословна година или неки други обрачунски период у складу са овим законом. Правилник којим се уређује начин и рокови вршења пописа и усклађивање књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза прописује министар финансија.

Чланом 18. регулисано је усаглашавање обавеза и потраживања које је веома важно за израду фер и коректних годишњих финансијских извјештаја, те обавеза правног лица да одговори на конфирмацију овлашћеног ревизора и објелодањивање неусаглашених потраживања и обавеза.

Чл. 19. и 20. прописује се обавеза сачињавања и презентације годишњих финансијских извјештаја, консолидованих финансијских извјештаја, као и специфичних финансијских извјештаја који се сачињавају и презентују у случају статусних промјена, промјена правне форме, стечаја и ликвидације. Овим чланом се уређује шта чини сет годишњег финансијског извјештаја. Предузетници који пословне књиге воде по систему двојног књиговодства, заједнице етажних власника, синдикалне организације и друга удружења грађана годишње финансијске извјештаје презентују кроз Биланс стања и Биланс успјеха. Наведени облици организовања, који због своје специфичности имају статус правног лица, односно предузетници који се могу определијелити да пословне књиге воде по систему двојног књиговодства, на обрачунској основи, посједују релативно малу (или уопште немају) пословну имовину, те није рационално да презентују потпуни сет финансијских извјештаја.

Чланом 21. прописана је обавеза министра финансија да донесе правилнике којим се уређује садржина и форма финансијских извјештаја који се сачињавају и презентују у складу са овим законом.

Чланом 22. прописана је обавеза и рокови чувања пословних књига, финансијских извјештаја и извјештаја о извршеној ревизији.

Чланом 23. прописана је обавеза вођења пословних књига и сачињавања и презентовања финансијских извјештаја и других финансијских информација од лица на која се односе одредбе овог закона у новчаној јединици и на језику који је у службеној употреби у Републици Српској.

Чланом 24. прописана је обавеза припреме и садржај годишњег извјештаја о пословању, као и обавеза предаје у Регистар и рок чувања у оригиналном облику.

Чланом 25. прописана је обавеза и рок подношења финансијских извјештаја у Регистар који се води код АПИФ-а.

У чл. 26. и 27. утврђена је обавеза АПИФ-а да податке из финансијских извјештаја обради на начин подесан за оцјену имовинског, приносног и финансијског положаја правних лица и предузетника који воде двојно књиговодство. Основни подаци из финансијских извјештаја ће бити доступни јавности без накнаде, на званичној интернет страници АПИФ-а уз обезбијеђен превод на енглески језик. Прописује се обавеза АПИФ-а да, на основу података из обрађених финансијских извјештаја, омогући креирање збирних и појединачних анализа и извјештаја о имовинском, приносном и финансијском положају правних лица и предузетника. Појединачне анализе и извјештаји би се креирали на интернет страници АПИФ-а за потребе републичких органа и органа јединица локалне самоуправе.

Чланом 28. дефинисани су обвезници ревизије финансијских извјештаја. Обавезној ревизији подлијежу финансијски извјештаји субјеката од јавног интереса, финансијски извјештаји великих правних лица, разврстаних у складу са овим законом и консолидовани финансијски извјештаји. Обавезној ревизији подлијежу и финансијски извјештаји других правних лица, ако је то прописано посебним прописима којима се уређује њихово пословање. Важећим Законом је прописана обавеза ревизије финансијских извјештаја само за субјекте од јавног интереса, не узимајући у обзир величину правног лица, тако да одређен број привредних друштава који спадају у категорију великих правних лица, а нису обухваћени наведеном категоријом, немају обавезу ревизије својих финансијских извјештаја. Ова друштва имају значајну имовину и обавезе, приходе и расходе, те би се увођењем обавезне ревизије њихових финансијских извјештаја у доброј мјери повећао квалитет информација у овим извјештајима. Наведено би имало ефекат на већу усклађеност финансијских извјештаја са важећим оквиром за припрему и њихову презентацију, фер, објективан и истинит приказ имовине, обавеза и оствареног пословног резултата, те поштовање регулативе која се односи на ова правна лица. Привредна друштва са већим износом имовине и прихода имају и већу друштвену одговорност према повјериоцима, држави, власницима, запосленима и др.

Чл. 29. до 31. уређују се питања од значаја за оснивање, лиценцирање и регистрацију привредног друштва за ревизију.

Чланом 32. прописано је издавање, обнављање и одузимање дозволе за рад – лиценце за обављање послова ревизије овлашћеним ревизорима, као и обавеза вођења Регистра овлашћених ревизора.

Чланом 33. прописана је документација која се подноси уз захтјев за издавање дозволе за рад привредном друштву за ревизију.

Чланом 34. прописан је рок за доношење рјешења по захтјеву за издавање дозволе за рад друштву за ревизију.

У члану 35. прописана је обавеза привредног друштва или пословне јединице привредног друштва за ревизију да се региструје код надлежног регистарског суда, а потом и у Регистар привредних друштава за ревизију који води Министарство.

Чланом 36. прописана је обавеза Министарства да води Регистар привредних друштава за ревизију којима су издате дозволе за рад.

Чланом 37. прописана је обавеза друштва за ревизију да прекине даљи рад у случају да у току обављања ревизије не испуњава услове у погледу минималног броја запослених овлашћених ревизора на неодређено вријеме са пуним радним временом.

Чланом 38. дефинисани су услови под којима министар доноси рјешење о одузимању дозволе за рад привредном друштву за ревизију.

Чланом 39. детаљније је уређено питање закључивања уговора о ревизији, обавезни елементи уговора, као и рок за закључивање. Уговор о ревизији између правног лица и привредног друштва за ревизију треба да буде закључен најкасније до 30. септембра године за коју се припремају финансијски извјештаји који су предмет ревизије. Друштва за ревизију су обавезна да фото-копије уговора о ревизији закључених у току године доставе Министарству финансија најкасније до 31. децембра текуће године.

Чланом 40. прописан је период трајања ревизорског ангажмана код истог правног лица.

Чланом 41. врши се усклађивање дефиниције ревизије финансијских извјештаја у складу са Међународним стандардима ревизије и дефинишу се врсте мишљења које ревизор може издати.

Чланом 42. прописан је рок у коме је привредно друштво за ревизију обавезно да чува радну документацију на основу које се израђује ревизорски извјештај.

Чланом 43. прописано је право овлашћеног ревизора да присуствује сједници органа управљања правног лица на којој се разматра извјештај о извршеној ревизији код тог правног лица.

У члану 44. прописана је обавеза привредног друштва за ревизију да се осигура од ризика у погледу одговорности за штету коју може да проузрокује погрешно израженим ревизорским мишљењем, и минимална сума покрића ризика по штетном догађају. Привредна друштва за ревизију дужна су да Министарству доставе фото-копије полисе осигурања у року од 30 дана од дана њеног закључивања.

Чланом 45. прописана је обавеза привредних друштава за ревизију која обављају ревизију субјеката од јавног интереса да објављују годишњи извјештај о транспарентности у року од четири мјесеца по истеку пословне године на својој интернет страници или интернет страници Министарства, са обавезом да су овако објављени извјештаји доступни пет година од дана објаве. Прописан је минимум садржаја који треба да садржи Годишњи извјештај о транспарентности.

Чланом 46. прописан је сукоб интереса и неспојиве активности, те је прецизирано под којим условима привредно друштво за ревизију и овлашћени ревизор не може обављати ревизију код правног лица.

Чл. 47. и 48. прописане су надлежности Пореске управе у вршењу надзора над обављањем послова рачуноводства и финансијског извјештавања. Постојећим Законом није прописана институција која обавља надзор над организацијом система књиговодства и рачуноводства, предајом финансијских извјештаја и извјештаја о ревизији. Приједлог је да се функција надзора у наведеној области повјери Пореској управи, у оквиру редовног инспекцијског надзора у домену поштовања прописа који се односе на порезе. Пореска управа би вршила надзор код правних лица и предузетника над сљедећим активностима: тачности разврставања правних лица, организација рачуноводства и интерних рачуноводствених контролних поступака, потпуност, истинитост и тачност књиговодствених исправа, сачињавање и чување пословних књига, примјена контног оквира, попис имовине и обавеза, сачињавање и презентовање финансијских извјештаја (годишњих и консолидованих), као и њихова предаје у Регистар, обавеза у погледу ревизије финансијских извјештаја и достављања извјештаја о ревизији у Регистар и другим активностима у складу са овим законом.

Наведено би имало за ефекат јачање рачуноводствене функције у привредним друштвима и осталим правним лицима, као и бољу усклађеност финансијских извјештаја са оквиром за њихову припрему и презентацију.

Чл. 49. и 50. прописане су надлежности Министарства финансија у вршењу надзора над радом правних лица и предузетника регистрованих за пружање књиговодствених и рачуноводствених послова у смислу испуњености услова прописаних овим законом, као и начин поступања у случају да предузетник, односно правно лице, регистровани за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга не поступи у складу са налогом и у року утврђеним коначним рјешењем, приликом поступка јавног надзора.

Чланом 51. прописано је да Министарство финансија врши надзор над радом привредног друштва за ревизију најмање једном у шест година, односно најмање једном у три године, уколико је ријеч о друштвима за ревизију која спроводе ревизију субјеката од јавног интереса.

Чланом 52. дефинише се управни поступак Министарства у случају да се у поступку надзора над радом привредног друштва за ревизију утврди да су општим или појединачним актом или предузетом радњом повријеђене одредбе овог закона.

Чл. 53, 54. и 55. прописане су надлежности и обавезе Савјета за рачуноводство и ревизију, обавеза достављања извјештаја о раду министру и именовање чланова Савјета, при чему је посебно потребно нагласити надлежности Савјета у дијелу праћења рада професионалног удружења.

Чланом 56. прописана је обавеза професионалног удружења у смислу спровођења јединственог програма за стицање квалификација и звања у рачуноводственој и ревизорској професији, доношења и спровођења прописа којима се уређују услови, начини, накнаде за стицање звања у рачуноводственој и ревизорској професији, квалификовање и професионални развој рачуновођа и овлашћених ревизора, континуирана едукација, контрола квалитета рада његових чланова, те издавање сертификата за сва звања у професији, као и лиценци за звања у области рачуноводства.

Ради обезбјеђивања континуираног превода стандарда из области рачуноводства и ревизије, додатно је прописана обавеза професионалног удружења да, у сарадњи са Министарством, на континуираној основи обезбиједи превод професионалне регулативе.

Чланом 57. дефинисана је обавеза професионалног удружења да најмање једном годишње подноси Влади извјештај о раду и стању у области рачуноводства и ревизије. С обзиром на то да су професионалном удружењу пренесена јавна овлашћења за обављање претходно наведених послова, неопходно је да професионално удружење достави Влади годишњи извјештај о раду и стању у области рачуноводства и ревизије.

У члану 58. прописују се звања и начин тестирања, сертификације и лиценцирања у рачуноводственој и ревизорској професији. Предложеним законом укида се обавеза лиценцирања за рачуновође који обављају рачуноводствене послове у предузећима у којима су запослени, осим за лица која сачињавају финансијске извјештаје (квалификована лица).

Чланом 59. забрањена је употреба звања прописаних овим законом од лица која нису сертификована и лиценцирана у складу са овим законом.

Чланом 60. прописана је могућност подношења захтјева за нострификацију стечених звања и квалификација за лица која посједују сертификат издат од професионалних субјеката изван БиХ.

Чланом 61. прописано је признавање сертификата издатих у другом ентитету или Брчко Дистрикту БиХ.

Чланом 62. прописано је да управни и стручни надзор над спровођењем овог закона врши Министарство.

Чланом 63. прописана је обавеза лица која врше послове рачуноводства, ревизије и надзора да стално прате и откривају појаве и радње које имају обиљежје кривичних дјела у вези са прањем новца и финансирањем терористичких дјелатности, те обавеза обавјештавања органа надлежног за спречавање ових радњи.

Чл. 64, 65. и 66. дефинисане су казнене одредбе ради прописивања санкција у случају поступања супротно одредбама овог закона.

Чл. 67. до 72. прописане су прелазне и завршне одредбе, почетак примјене појединих одредаба овог закона. Поред наведеног, потребно је ускладити све подзаконске акте из члана 71. у року од шест мјесеци од ступања на снагу овог закона.

Чл. 73. и 74. прописује се ступање на снагу овог закона.

VI РАЗЛИКЕ ПРИЈЕДЛОГА У ОДНОСУ НА НАЦРТ ЗАКОНА

Нацрт закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске Народна скупштина Републике Српске је разматрала и усвојила на Седмој посебној сједници Народне скупштине Републике Српске, која је одржана 6. марта 2015. године. Поред примједаба и сугестија са Јавне расправе, предлагач је размотрио и све примједбе и сугестије које

су достављене Министарству финансија у писаном облику и све које су биле прихватљиве и оправдане уграђене су у Приједлог закона. Приједлог закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске у односу на Нацрт овог закона садржи одређене разлике које су последица прецизирања појединих одредаба и додатних побољшања текста закона. Закон је коригован у складу са приједлозима и сугестијама са јавне расправе, а такође је и нормативно дорађен текст закона. Основне разлике Приједлога у односу на Нацрт закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске огледају се у сљедећем:

- У члану 2. у тачки 15) прописана је примјена Међународних стандарда вредновања и Међународних стандарда за професионалну праксу интерне ревизије,

- У члану 5. измијењени су ст. 7. 8. 9. и 10. ради прецизнијег дефинисања питања разврставања правних лица. Правна лица која нису разврстана у складу са критеријумима из ст. 4, 5. и 6. разврставају се у средња правна лица. Податак о разврставању у прописане категорије користи се за наредну пословну годину.

- У члану 13. додат је нови став 3. којим се прописује да лица која сачињавају финансијске извјештаје морају бити квалификована лица, односно да посједују важећу лиценцу.

- У члану 16. додат је нови став 4. којим се прописује надлежност министра финансија да доноси детаљан контни план за кориснике прихода буџета Републике, општина и градова и фондова.

- У члану 17. брисан је став 2. као сувишан, што је био и приједлог након разматрања Нацрта закона. Начин и рокови вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза детаљно се уређује правилником којег доноси министар финансија.

- У члану 19. допуњен је став 1. прецизирањем о којим предузетницима је ријеч те су измијењени ст. 10. и 11. на начин да је за финансијске извјештаје правних лица и предузетника који воде двојно књиговодство одговорно лице овлашћено за заступање, односно да их поред наведеног лица потписује и квалификовано лице из члана 13. овог закона.

- У члану 24. у ставу 6. измијењен је рок за достављање Годишњег извјештаја о пословању тако да се исти доставља најкасније до краја јуна текуће за претходну годину.

- Члан 26. измијењен је на начин да су јавности без накнаде доступни основни подаци из финансијских извјештаја, а не потпуни сет финансијских извјештаја. С тим у вези прописана је надлежност министра финансија да донесе правилник којим се прописује форма и садржај основних података.

- У члану 28. ст. 2. и 3. су измијењени тако да обавезној ревизији подлијежу финансијски извјештаји субјекта од јавног интереса, финансијски извјештаји великих правних лица и консолидовани финансијски извјештаји. Током јавне расправе и писаним путем примједбовано је на прописане субјекте чији извјештаји подлижу обавезној ревизији.

- У члану 31. у ставу 3. измијена се односи на јасније прописивања начина утврђивања податка о висини укупног прихода, односно да се као податак користи

износ укупног прихода утврђен у посљедњем финансијском извјештају у односу на датум уговарања услуга ревизије.

– У члану 32. измијењена је одредба која прописује обавезне податке у Регистру овлашћених ревизора тако да су брисани подаци о адреси и јединственом матичном броју.

– У члану 40. коригован је период трајања ревизијског ангажмана тако да је друштво за ревизију дужно да након седам година изврши ротацију ревизора, што је био један од приједлога изнијетих током јавне расправе. Наведеним је извршено и усклађивање са одредбама Уредбе о посебним захтјевима у вези ревизије субјеката од јавног интереса.

– У члану 46. ријечи: „по захтјеву“ замијењене су ријечима: „финансијских извјештаја“ “ те је допуњен став 2. тачка 1. ради прецизнијег дефинисања наведене одредбе.

– У члану 51. додат је нови став 6. којим се прописује надлежност министра да донесе пропис којим се уређује надзор над радом пословних субјеката који пружају рачуноводствене услуге и услуге ревизије.

– У члану 53. став 11. се брише из разлога што је наведено регулисано прописима из рачуноводства и ревизије на нивоу БиХ.

– На приједлог пословне заједнице члан 55. став 2. је допуњен тако да члана Савјета министар може да именује и из реда представника пословне заједнице.

– У члану 56. став 5. је измијењен и предвиђено доношење посебног прописа којим ће се уредити превод професионалне регулативе, доступност, почетак примјене и друга битна питања.

– У члану 58. брисан је став 4, а став 3. је измијењен ради усклађивања са одредбама члана 13. којим се прописује да лица која сачињавању финансијске извјештаје морају бити квалификована лица, односно да посједују важећу лиценцу.

– У члану 61. брисана је ријеч: „лиценца“ јер предмет нострификације могу бити само сертификати о стеченом звању.

– Додат је нови члан 68. којим се прописују прелазне одредбе за примјену одредбе о року закључивања уговора о ревизији и обавези осигурања у складу са чланом 44. овог закона.

– У члану 71. у ставу 1. тачка 6. је измијењена ради усклађивања са називом правилника из члана 27. овог закона и додат је нови ст. 9. и 11. ради обухваћања правилника из члана 51. став 6.

VII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства.

Законом се укида обавеза презентовања полугодишњих финансијских извјештаја што ће довести до смањења трошкова за привредна друштва, али и уштеде у времену које се утроши на припрему наведених финансијских извјештаја. За одређена мала правна лица, као што су удружења грађана, заједнице етажних власника, синдикалне

организације, предузетници који воде двојно књиговодство укида се обавеза подношења пуног сета финансијских извјештаја. Наиме, ова правна лица по правилу не располажу са имовином велике вриједности и остварују мале приходе, тако да је довољно да у сврхе финансијског извјештавања подносе биланс стања и биланс успјеха, умјесто пуног сета финансијских извјештаја.

Законом се уводи надлежност Пореске управе Републике Српске да обавља надзор над активностима правних лица и предузетника који пословне књиге воде по систему двојног књиговодства у домену књиговодствених послова, организовања интерних контрола, обавезе сачињавања, презентовања и предаје финансијских извјештаја и обавезе ревизије финансијских извјештаја. Такође се уводи обавеза ревизије за велика правна лица, с обзиром да иста остварују високе приходе и располажу са имовином велике вриједности, тако да имају значајну друштвену одговорност. Наведено има за циљ повећање квалитета финансијског извјештавања

Поред наведеног, законом се уводи обавеза АПИФ-а да омогући креирање збирних анализа финансијских извјештаја, који ће се користити у сврху израде приносног, имовинског и финансијског положаја на ниову привреде РС, по општинама, привредним дјелатностима, величини привредних друштава и сл. Крајњи циљ је израда адекватне економске политике, политике инвестирања, фискалне политике и слично.

ИЗВЈЕШТАЈ СА ЈАВНЕ РАСПРАВЕ

Народна скупштина Републике Српске је на Седмој посебној сједници одржаној 6. марта 2015. године разматрала и усвојила Нацрт закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске. Закључком Народне скупштине, број: 02/1-021-294/15 од 6. марта 2015. године („Службени гласник Републике Српске“, број 19/15) одлучено је да се Нацрт закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске упути на јавну расправу, јер се наведеним нацртом закона уређују питања која су од посебног значаја за грађане и о којима је неопходно да се најшире консултују заинтересовани органи и организације. Министарство финансија је обавезано да о утврђеном Нацрту закона спроведе јавну расправу у року од 60 дана, уз обавезу да Народној скупштини уз Приједлог закона достави извјештај о резултатима јавне расправе, са мишљењима и приједлозима изнесеним у јавној расправи. Текст Нацрта закона је објављен на интернет страници Народне скупштине Републике Српске и Министарства финансија, а обавјештење о терминима одржавања јавних расправа било је доступно на сајту Министарства финансија. Јавна расправа о Нацрту закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске, спроведена је према сљедећем распореду:

- Пале, 27. април 2015. године,
- Требиње, 28. април 2015. године и
- Бања Лука, 30. април 2015. године.

Заинтересованост јавности била је на задовољавајућем нивоу. Примједбе и сугестије на текст Нацрта закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске огледају се у сљедећем:

- Да није потребно укидати обавезу припреме и презентовања полугодишњих финансијских извјештаја као ни обавезу лиценцирања рачуновођа,
- Да се лиценцирање рачуновођа врши на трогодишњем нивоу,
- Да није потребан надзор Владе над радом професионалног тијела јер је то уплитање Владе у рад невладине организације,
- Да је потребно прописати обавезу да службеници који врше надзор над радом друштава за ревизију морају имати звање овлашћеног ревизора,
- Да се пропише обавеза да Савјет за рачуноводство и ревизију Републике Српске именује Влада Републике Српске, а не министар финансија,
- Да се уједначе критеријуми за категоризацију правних лица са Федерацијом БиХ,
- Да се пропишу реалне цијене за услуге ревизије,
- Да се дефинишу појмови „преглед финансијских извјештаја“ и „превод професионалне регулативе“,
- Да се бришу одредбе о личним подацима ревизора,
- Да се бришу одредбе које регулишу обавезу друштва за ревизију да обустави даљи рад уколико не испуњава услов у погледу броја запослених ревизора,
- Да се брише одреба којом се прописује рок за закључивање уговора о ревизији,

- Да надлежност Пореске управе не треба да буде предмет уређења Закона о рачуноводству и ревизији, нити Пореска управа може надzirати примјену контног оквира,
- Да се пропише надлежност АПИФ-а да контролише разврставање правних лица,
- Да се пролонгира примјена одредбе о увођењу категорије микро правних лица,
- Да се дефинише шта се сматра под интерном потребом предузећа,
- Да се прецизније дефинишу елементи контроле квалитета,
- Да се размотри прописани модел надзора над радом професионалног удружења,
- Да се регулише питање ауторских права и средстава за превод професионалне регулативе из рачуноводства и ревизије,
- Да се Законом о рачуноводству и ревизији дефинишу сродна занимања,
- Да се укине обавезно лиценцирање рачуновођа,
- Да се укине обавеза ревизије за субјекте који су разврстани у категорију великих и средњих предузећа,
- Да се податак о процјени очекиваног развоја не наводи у Годишњем извјештају о пословању јер представља пословну тајну предузећа, те се не би требало објављивати,
- Да се законом ограничи могућност промјене Контног оквира,
- Да се пропише примјена „Међународних стандарда вредновања“,
- Да се донесе Правилник који би уређивао питања за успостављање система вођења пословних књига код друштава код којих се води стечајни и ликвидациони поступак,
- Да се бришу одредбе које се односе на обавезу запошљавања два односно три ревизора,
- Да се пропише обавеза ревизије консолидованих финансијских извјештаја код привредних друштава који су обавезни да их састављају,
- Да се брише одредба која прописује обавезне елементе уговора о ревизији,
- Да се продужи могућност обављања ревизије финансијских извјештаја једног правног лица са пет на седам година, уз могућност продужења са двије на три године додатно,
- Да се минимална сума осигурања утврђује на основу одговорности,
- Да се брише обавеза објављивања Годишњег извјештаја о пословању,
- Да се укине обавеза ревизије финансијских извјештаја,
- Да се размотри класификација брокерских кућа у велика правна лица, због плаћања високог износа републичке таксе,
- Да се смање трошкови за лиценцирање рачуновођа.

На сједници Народне скупштине Републике Српске, приликом расправе о Нацрту закона, било је неколико приједлога народног посланика у вези са члановима који се тичу надлежности АПИФ-а, од којих се истичу:

- Брисањем обавезе подношења полугодишњих финансијских извјештаја умањују се приход АПИФ-а за нешто више од 100.000 КМ,
- Доступност финансијских извјештаја без накнаде, на интернет страници АПИФ-а уз обезбијеђен превод на енглески језик је неодрживо из аспекта Агенције јер би се умањили приходи за око 500.000 КМ,
- Водити рачуна о могућим посљедицама, односно да се избјегне могућност евентуалних тужби због јавности изложених финансијских извјештаја јер постоји отпор дијела привредних субјеката на ову иницијативу,
- Прописана обавеза креирања на својој интернет страници збирних и појединачних анализа и извјештаја о имовинском, приносном и финансијском положају правних лица и предузетника је неповољна за Агенцију, с обзиром на то да се наведени подаци достављају без накнаде, на који начин се директно умањују досадашњи приходи Агенције, које остварују по том основу.

Поред тога, примједбе у писаној форми и сугестије на Нацрт закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске доставили су: Савез рачуновођа и ревизора Републике Српске, Друштво за ревизију „Deloitte“ д. о. о. Бања Лука, Друштво за ревизију „Reviqual“ д. о. о. Источно Сарајево, Секција овлашћених ревизора, АПИФ а. д. Бања Лука, овлашћени ревизор Борислав Ђогатовић, Унија послодаваца, Привредна комора Републике Српске, Илинка Гавриловић-Мтел а. д. Бања Лука, Народни посланик Сњежана Келечивић, Клуб посланика СНСД.

Предлагач је размотрио примједбе и сугестије које су изнесене на јавној расправи и које су му достављене у писаној форми, те су прихваћене образложене у дијелу „РАЗЛИКЕ ПРИЈЕДЛОГА У ОДНОСУ НА НАЦРТ ЗАКОНА“, док у наставку текста дајемо образложење неприхватања одређених примједба и сугестија произашлих из спроведене Јавне расправе о Нацрту закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске. Поред примједба и сугестија са Јавне расправе, предлагач је размотрио и све примједбе и сугестије које су изнесене на сједници Народне скупштине, током расправе о Нацрту закона.

- ***Приједлог да министар донесе Правилник који уређује питања успостављања система вођења пословних књига код друштава код којих се води стечајни и ликвидациони поступак***

Правну основу за покретање и вођење стечајног поступка у Републици Српској чини Закон о стечајном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 26/10 – Пречишћени текст). Стечај представља ванредни догађај у пословању једног предузећа, те се биланси који се састављају у току тог процеса сврставају у ред специјалних биланса. Поред отварања почетног биланса стечаја, потребно је водити и пословне књиге током стечајног поступка, јер сам поступак може да траје по неколико година. Стечајно право не прописује обавезу састављања међубиланса у случајевима када стечајни поступак траје више година, међутим, потребу сачињавања ових биланса налажу принципи уредног књиговодства. Исто тако, Закон о јединственом регистру финансијских извјештаја, као и предложени Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске прописују обавезу правних лица код којих у току године настане статусна промјена, промјена правне форме, као и за оне над којима је покренут стечајни

поступак или поступак ликвидације да састављају и презентују, осим редовних годишњих финансијских извјештаја, и финансијске извјештаје сачињене на датум статусне промјене, промјене правне форме, односно отварања стечајног или ликвидационог поступка. Субјекти у стечају, односно ликвидацији су обавезни да, поред почетног и закључног биланса, ако поступак траје више година, састављају и презентују међубилансе, односно билансе у току поступка (редовне годишње финансијске извјештаје), као и да те извјештаје учине доступним јавности предајом у Јединствени регистар финансијских извјештаја.

- ***Приједлог да се бришу одредбе које се односе на обавезу запошљавања два односно три ревизора.***

Предложено повећање броја ревизора у складу са бројем клијената искључиво је у функцији повећања квалитета самог процеса ревизије. Слична рјешења су присутна и у земљама окружења. Тако на примјер у Србији ревизију могу да обављају друштва за ревизију која у радном односу са пуним радним временом имају запосленог најмање једног лиценцираног овлашћеног ревизора. Међутим, уколико друштво за ревизију има запослено мање од четири лиценцирана овлашћена ревизора не може да обавља ревизију годишњих и консолидованих финансијских извјештаја великих правних лица. У Републици Хрватској самостални ревизор и ревизорско друштво са само једним запосленим овлашћеним ревизором не могу обављати ревизију финансијских извјештаја:

- акционарских друштава и друштава с ограниченом одговорношћу чији је годишњи приход већи од 40.000.000 куна (око 11 мил. КМ),
- друштава чији вриједносни папири котирају на берзи,
- банака, инвестиционих фондова, пензионих фондова и друштава, осигуравајућих друштава, брокерских друштава, односно дугих финансијских институција

- ***Приједлог да се брише члан 37. који се односи на прекид рада у случају неиспуњавања услова о броју запослених ревизора.***

Имајући у виду одредбе закона које прописују обавезу друштва у погледу броја запослених ревизора наведени приједлог се не може прихватити. Друштво које престане да испуњава услов у погледу броја запослених ревизора је дужно да прекине даљи рад, те да обавијести Министарство финансија и клијента.

- ***Приједлог да се пропише обавеза осигурања на годишњем нивоу, посебно на своту осигурања за финансијске институције, субјекте од јавног интереса и остале привредне субјекте.***

Приједлог није прихваћен имајући у виду право и обавезу Министарства финансија да врши јавни надзор над радом друштава за ревизију. Према постојећем законском рјешењу привредна друштва за ревизију обавезна су да се осигурају од ризика у погледу одговорности за штету коју могу да проузрокују погрешно израженим ревизорским мишљењем, а минималне суме покрића утврђују се по штетном догађају.

Начин утврђивања и минималне суме покрића по штетном догађају прописује министар финансија правилником.

Имајући у виду постојеће законско рјешење, те праксу у закључивању полиса осигурања предлагач сматра да је потребно дефинисати јединствен начин закључивања полисе осигурања те се определијелио за појединачну полису.

- ***Приједлог да се фото-копија полисе осигурања достави (умјесто у року од 30 дана од њеног закључивања) до краја године у којој је она закључена, односно да се брише обавеза достављања.***

Приједлог није прихваћен имајући у виду право и обавезу Министарства финансија да врши јавни надзор над радом друштава за ревизију. Ради контроле испуњености законом прописане обавезе потребно је прописати рок за достављање полисе осигурања.

- ***Приједлог да се новчане казне смање за 50% од предложеног износа.***

Наведни приједлог није уважен јер су казнене одредбе усклађене са Законом о прекршајима Републике Српске.

- ***Приједлог да се брише обавеза доношења Упутства о примјени МСФИ за МСЕ, јер такво упутство већ постоји.***

Имајући у виду да се мијења правни основ за доношење подзаконских аката предвиђено је доношење свих подзаконских аката, укључујући и Упутство о примјени МСФИ за МСЕ.

- ***Приједлог да се законом прецизно дефинишу потребни критеријуми за стицање статуса професионалног удружења, да би и друга правна лица могла да преузму дио јавних овлашћења и да би се избјегла позиција монопола те омогућила конкуренција код професионалног тијела, јер су у овој области монополисти и лоше обављају посао.***

У складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији БиХ формирана је Комисија за рачуноводство и ревизију БиХ, у чијој надлежности је да преводи и објављује стандарде, пратећа упутства, објашњења и смјернице и начела професионалне етике, да доноси критеријуме и једниствени програм квалификација, обуке, тестирања, сертификације и лиценцирања за рачуноводствену професију који се примјењује на цијелој територији БиХ. Професионална тијела су законом дефинисана као невладина, добровољна и професионална удружења призната као добре професионалне рачуноводствене организације, које испуњавају услове из члана 11. Закона. Према члану 11. став 2. наведеног закона Комисија је дужна да призна или одбије да призна удружење као професионално тијело, а у ту сврху сачињава пословник. У складу са наведеним, у Републици Српској, упркос чињеници да тренутно постоји само једно признато професионално тијело, не постоје законске препреке да било које удружење, које испуњава законом прописане услове, добије статус професионалног тијела и спроводи иста законом утврђена овлашћења.

- ***Брисати обавезу подношења годишњег извјештаја о пословању с обзиром на то да његов садржај представља пословну тајну, а све то захтијева доста посла за књиговође.***

Састављање и презентовање Годишњег извјештаја о пословању регулисано је Директивом 2013/34 Европског парламента и Савјета о годишњим финансијским извјештајима, консолидованим финансијским извјештајима и повезаним извјештајима за одређене врсте предузећа. У директиви се између осталог наводи да су извјештај о пословању и консолидовани финансијски извјештај битни елементи финансијског извјештавања, те да је потребно осигурати објективан преглед развоја пословања и стања предузећа, на начин који је у складу с обимом и сложеностју пословања. Информације не би требало ограничити на финансијски аспект пословања предузећа и требало би да садржавају анализу еколошких и друштвених аспеката пословања која је потребна за разумијевање развоја, пословних резултата, односно положаја предузећа. Чланом 19. наведене директиве прописан је садржај извјештаја о пословању, док члан 30. прописује опште захтјеве за објављивање. Од држава чланица се захтијева да осигурају да предузећа у разумном року, који не прелази 12 мјесеци од датума биланса, објављују ваљано одобрене годишње финансијске извјештаје и извјештај о пословању, заједно с мишљењем које је доставио овлаштени ревизор или ревизорско друштво, како је утврђено правом сваке државе чланице у складу с поглављем 2. Директиве 2009/101/ЕЗ. У циљу испуњавања обавеза које се односе на усклађивање законодавства Републике Српске са правном тековином Европске уније сматрамо да овај приједлог није прихватљив.

- ***Омогућити да било ко може основати привредно друштво за ревизију, а не само да овлашћени ревизори морају имати већинско право гласа и већинско учешће у капиталу, те брисати одредбу која се односи на ограничење већинског права гласа и већинског учешћа у капиталу.***

Директивом 2006/43 Европског парламента и Савјета о законским ревизијама годишњих финансијских извјештаја и консолидованих финансијских извјештаја утврђују се правила о законској ревизији годишњих и консолидованих финансијских извјештаја. Чланом 3. наведене директиве прописују се услови за издавање одобрења за рад овлашћеним ревизорима и друштвима за ревизију, док је ставом 4. регулисано да се одобрење за ревизорско друштво може издати искључиво субјектима, који између осталог, испуњавају и сљедеће услове:

- већинско право гласа у субјекту морају имати ревизорска друштва с одобрењем било које државе чланице или овлашћени ревизори као физичка лица и
 - већина, а највише 75% чланова управног или руководећег тијела субјекта морају бити ревизорска друштва с одобрењем било које државе чланице или овлашћени ревизори као физичка лица.
- ***Брисати одредбу која се односи на обавезу достављања фото-копије уговора о ревизији Министарству финансија, с обзиром на то да није потписник уговора о ревизији.***

Приједлог није прихваћен имајући у виду право и обавезу Министарства финансија да врши јавни надзор над радом друштава за ревизију. Основни циљ надзора у ревизорској професији је постизање и одржавање квалитета професије на задовољавајућем нивоу, без чега јавна улога комерцијалне ревизије не може бити доказана и потврђена.

- ***Брисати члан 45. који се односи на обавезу објаве годишњег извјештаја о транспарентности, с обзиром да су ревизорска друштва „д. о. о.“ у приватном власништву и послују на тржишним принципима.***

Састављање и презентовање извјештаја о транспарентности регулисано је Уредбом број 537/2014 Европског парламента и Савјета о посебним захтјевима у вези законске ревизије субјеката од јавног интереса. Да би се повећало повјерење у овлашћене ревизоре и ревизорска друштва који обављају законску ревизију субјеката од јавног интереса и њихова одговорност, важно је повећати транспарентност извјештавања овлашћених ревизора и ревизорских друштава. Стога би овлашћени ревизори и ревизорска друштва требало да буду обавезни да објаве своје финансијске информације у којима је посебно исказан њихов укупан промет, подијељен на накнаде за обављену ревизију које су платили субјекти од јавног интереса, накнаде за обављену ревизију које су платили други субјекти и накнаде за друге услуге. Они би такође требало да објаве финансијске информације на нивоу мреже којој припадају. Чланом 13. наведене уредбе прописује се обавеза овлашћеног ревизора или ревизорског друштва који обављају законску/е ревизију/е субјеката од јавног интереса да објављују годишњи извјештај о транспарентности најкасније четири мјесеца од краја сваке финансијске године. Тај извјештај о транспарентности објављује се на интернет страници овлашћеног ревизора или ревизорског друштва и остаје на том веб-мјесту најмање пет година од датума објаве на интернет страници. Прописан је и минимални садржај, односно обавезни елементи које Извјештај о транспарентности треба да садржи. Имајући у виду наведено сматрамо да се наведени приједлог не може прихватити.

- ***Брисати све чланове које се односе на надзор Министарства финансија, с обзиром да је надзор дат Пореској управи Републике Српске.***

Ова примједба није прихваћена из разлога што Пореској управи Републике Српске није дата надлежност да врши надзор над радом друштва за ревизију, те правних лица и предузетника који пружају рачуноводствене услуге у дијелу праћења испуњености законом прописаних услова. Пореска управа је искључиво надлежна да врши надзор код правних лица и предузетника који пословне књиге воде по систему двојног књиговодства, у дијелу рачуноводствених послова, те сачињавања и презентације финансијских извјештаја ради провјере обављају ли се наведени послови у складу са одредбама овог закона.

- ***Обезбиједити да надзор над радом правних лица и предузетника регистрованих за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга врше лица у Министарству финансија са звањем овлашћеног ревизора који имају најмање пет година радног искуства у ревизији финансијских извјештаја.***

Приједлог није прихваћен јер надзор који спроводи Министарство финансија над радом правних лица и предузетника регистрованих за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга се односи на провјеру законом прописаних услова за обављање дате дјелатности (као што је запошљавање квалификованих лица и сл.) док ће контрола квалитета, коју треба да обављају стручна лица, бити предмет посебног регулисања.

- ***Прописати да именовање представника РС у Комисији за РиР БиХ врши Савјет за РиР РС, а не професионално тијело.***

Законом о рачуноводству и ревизији БиХ („Службени гласник БиХ“, број 42/04) између осталог се уређује оснивање независне комисије за рачуноводство и ревизију БиХ. Према члану 4. Комисија има седам чланова који се бирају из рачуноводствене професији од којих су три члана из Федерације БиХ, три члана из Републике Српске и један члан из Брчко Дистрикта БиХ. Сваки члан Комисије се именује на приједлог професионалног тијела.

- ***Није јасно шта је сертификат, а шта лиценца***

У члану 2. Закона дефинисани су појмови који се користе у овом закону, а између осталих и појам сертификата и лиценце.

- ***Потребно је вратити обавезу састављања и презентовања полугодишњих финансијских извјештаја.***

Укидањем обавезе састављања полугодишњих финансијских извјештаја правна лица и субјекти од јавног интереса би имали растерећење у погледу обавезе израде ових финансијских извјештаја, као и смањење трошкова који се односе на њихову предају.

Наравно, ово рјешење не искључује могућност регулатора да уведу обавезу припреме и презентовања полугодишњих и других периодичних финансијских извјештаја (члан 19. став 9. Закона), што је и до сада био случај (нпр. регулатори за финансијски сектор). Када су у питању земље окружења, у Србији, Хрватској и Црној Гори није прописана обавеза израде и подношења полугодишњих финансијских извјештаја, док у ФБиХ наведену обавезу према важећем Закону о РиР имају велика и средња правна лица.

- ***Продужити могућност обављања ревизије финансијских извјештаја једног правног лица са пет на седам година, уз могућност продужења двије на три године додатно. Предложено је да се дефинише да наведни рок почиње тећи од датума прве примјене одредбе о временском периоду обављања ревизије код истог правног лица, односно од 1. јануара 2010. године.***

Ова примједба је дјелимично прихваћена. У европском законодавству дужина трајања ревизорског ангажмана код истог правног лица је регулисана Уредбом број 537/2014 Европског парламента и Савјета о посебним захтјевима у вези законске ревизије субјеката од јавног интереса. У члану 17. став 7. Уредбе прописује се да главни партнери за ревизију надлежни за обављање законске ревизије прекидају своје учествовање у законској ревизији субјекта који је предмет ревизије најкасније седам година од дана свог именовања. Они не могу поново учествовати у законској ревизији

ревидираног субјекта прије истека три године након тог прекида. Овлаштени ревизор или ревизорско друштво треба да успоставе одговарајући механизам поступне ротације у погледу хијерархијски највишег особља које учествује у законској ревизији при чему се ротирају појединци, а не цијели тим запослен у оквиру ангажмана. Према одредбама наведене уредбе трајање ревизијског ангажмана рачуна се од прве финансијске године обухваћене писмом о ревизијском ангажману којим су овлашћени ревизор или ревизорско друштво први пут именовани за спровођење узастопних законских ревизија истог субјекта од јавног интереса. Имајући у виду наведено, сматрамо да се не може прихватити приједлог да рок почиње тећи од датума прве примјене одредбе о временском периоду обављања ревизије код истог правног лица, односно од 1. јануара 2010. године. У обзир треба узети чињеницу и да законско рјешење о ротацији ревизора постоји у важећем Закону о рачуноводству и ревизији Републике Српске, а претходно је ово било уређено Правилником о ревизији финансијских извјештаја у Републици Српској. Суштина ове одредбе указује на то колико година узастопно исто друштво за ревизију може да врши ревизију финансијских извјештаја истог правног лица, па се период рачуна од дана закључења првог уговора о ревизији између правног лица чији се финансијски извјештаји ревидирају и друштва за ревизију, а не од дана ступања на снагу новог прописа (закона или правилника).

- ***Промјена контног плана представља огроман посао за рачуновође и програмере, тако да промјену истог треба ограничити.***

Међу корисницима финансијских извјештаја налазе се различита лица са различитим информационим потребама, укључујући и државне органе и институције. Општу упоредивост и употребљивост података који се презентују путем финансијских извјештаја није могуће постићи уколико одредба о контном оквиру није утврђена за све привредне субјекте, што се једино може постићи прописивањем контног оквира од регулатора, односно државе. У обзир треба узети и чињеницу да је законом прописан само контни оквир, док детаљан контни план, по правилу, треба да донесе управа правног лица. Измјене контног оквира морају да прате промјене у релевантној законској и професионалној регулативи, те је потпуно неприхватљива одредба којим би се на било који начин ограничавала измјена контног оквира.

- ***Обавезу примјене Закона о рачуноводству и ревизији на организационе дијелове правних лица са сједиштем изван Републике, преформулисати у смислу да је наведена обавеза прописана у сврху утврђивања обавезе по основу пореза на добит. Ово из разлога што организациони дијелови немају обавезу сачињавања финансијских извјештаја, а што не произлази из одредбе члана 3. став 3.***

Примјена закона о рачуноводству и ревизији на организационе дијелове правних лица са сједиштем изван Републике односи се на обавезу успостављања одговарајућих књиговодствених евиденција на нивоу пословних јединица за пореске потребе, односно за потребе утврђивања основице за обрачун пореза на добит остварену у Републици Српској. Садржај, форма, начин вођења, рокови чувања и сл. пословних књига и евиденција треба да буду усклађени са захтјевима Закона о рачуноводству и ревизији

Републике Српске. Екстерни финансијски извјештаји (Биланс стања, Биланс успјеха и др.), по својој суштини и намјени представљају извјештаје на нивоу правног лица као цјелине. Када је ријеч о дијеловима правних лица (пословним јединицама, подружницама и сл.) форма, садржај и правила припреме интерних финансијских извјештаја, односно извјештаја на нивоу организационих дијелова, првенствено зависи од одлуке управе правног лица у погледу начина и нивоа праћења пословања тих организационих дијелова.

– *Приједлог да дефинише категорија субјеката од јавног интереса, односно да се дефинишу критеријуми за утврђивање статуса правног лица од посебног значаја за Републику према сљедећим критеријумима:*

- а) правна лица која су по годишњем обрачуну за претходну пословну годину остварила укупан приход већи од 6.000.000КМ,*
- б) правна лица која су по годишњем обрачуну за претходну пословну годину остварила приходе од донација примљених од државних органа и јавних предузећа, дотација и субвенција, веће од 100.000КМ и*
- с) правна лица концесионари, у смислу Закона о концесијама („Службени гласник Републике Српске“, број 59/13).*

У смислу овог закона „субјектима од јавног интереса“ сматрају се:

- а) правна лица чијим се хартијама од вриједности тргује или се врши припрема за њихово емитовање на организованом тржишту хартија од вриједности,
- б) банке, микрокредитна друштва, друштва за осигурање, лизинг друштва, берзе, брокерско-дилерска друштва и друге финансијске организације,
- в) јавна предузећа, дефинисана у складу са прописима којима се уређује пословање и управљање јавним предузећима и
- г) сва правна лица од посебног значаја за Републику, независно од њихове правне форме и облика организовања.

На приједлог надлежног министарства, одлуку о утврђивању статуса правног лица од посебног значаја за Републику доноси Влада Републике Српске.

Имајући у виду да је Влади Републике Српске остављена могућност да независно од правне форме и облика организовања утврди правна лица од посебног значаја за Републику сматрамо да није потребно прописивати додатне услове у погледу величине, односно дјелатности за утврђивање наведених субјекта с обзиром на то да је у надлежности Владе, односно ресорних министарстава.

– *Предложено је да се у члану 16. измијени став 3. који се односи на детаљан контни план и његово прописивање општим актом, из разлога што велика правна лица имају често потребу за отварањем нових конта, а измјена општег акта успорава процес евидентирања пословних промјена.*

Законом је прописана обавеза министра финансија да утврди контни оквир и садржину рачуна у контном оквиру за сва привредна друштва, док је у надлежности правног лица да својим општим актом пропише детаљан контни план, усклађен са прописаним

контним оквиром. Имајући у виду да се детаљан контни план прописује интерним актом правног лица сматрамо да није потребно мијењати наведену одредбу.

- ***Предложено је да се у члану 18. у ставу 2. брише дио текста који се односи на обавезу правног лица да одговори на захтјев овлашћеног ревизора за потврду стања осталих билансних позиција.***

Међународни стандард ревизије 505 – екстерне конфирмације уређује питања коришћења поступка конфирмације као једног од начина прикупљања ревизијских доказа. Имајући у виду одредбе наведеног стандарда сматрамо да Законом не би требало ограничавати могућност прикупљања доказа путем конфирмација само на обавезе и потраживања иако су то најчешће позиције за које се траже конфирмације.

- ***У вези са чланом 19. примједбе су се односиле на став 6. гдје је предложено да се бришу ријечи: заједнице етажних власника, синдикалне организације и друга удружења грађана“, те да се брише став 7.***

За правна лица, попут заједница етажних власника, синдикалних организација и других удружења грађана омогућено је да финансијске извјештаје презентују кроз Биланс стања и Биланс успјеха. Наведени облици организовања, који због своје специфичности имају статус правног лица, посједују релативно малу (или уопште немају) пословну имовину, те није рационално да презентују потпуни сет финансијских извјештаја. На овај начин би се умањила обавеза приликом израде финансијских извјештаја, као и трошкови приликом њиховог достављања у Регистар.

- ***Да се дневник, главна књига, финансијски извјештаји и извјештај о извршеној ревизији чувају 20 година.***

Наведени приједлог није прихваћен из разлога што су прописани рокови у складу са дугогодишњом праксом у Републици, као и рјешењима земаља окружења.

- ***Да се измијени члан 22. став 3: „...дужни су да овлашћеним контролним органима обезбиједи приступ централној бази података ради несметане контроле пословних књига“ тако да гласи: „...дужни су да овлашћеним контролним органима обезбиједи све потребне извјештаје ради несметане контроле пословних књига“.***

Циљ наведене одредбе јесте да се овлашћеним контролним органима обезбиједи потпуни увид у базу података која представља извор информација о пословању правних лица, а не само извјештаје због чега ова примједба није прихваћена.

- ***У вези са чланом 25. сугерисано је да се брише одредба која се односи на обавезу достављања финансијских извјештаја који су били предмет ревизије, с обзиром на то да су већ раније предати у АПИФ, као и да се извјештај о ревизији доставља у Регистар до краја септембра (умјесто до краја јуна).***

Закон о привредним друштвима прописује обавезу да се скупштина акционара сазива и одржава једном годишње (годишња скупштина), најкасније у року шест мјесеци након завршетка пословне године. Према члану 281. наведеног закона скупштина акционара, између осталог, одлучује о усвајању финансијских извјештаја са

извјештајем независног ревизора, као и извјештаја управног одбора у вези са финансијским извјештајима. Према члану 282. Закона Управни одбор акционарског друштва подноси годишњој скупштини акционара на усвајање финансијске извјештаје и извјештаје о пословању, извјештај независног ревизора, као и друге извјештаје у складу са законом.

Имајући у виду наведене одредбе Закона о привредним друштвима и прописани рок за одржавање редовне годишње скупштине, предложен је наведени рок за достављање Извјештаја о ревизији у Регистар финансијских извјештаја.

- ***Брисати одредбу која се односи на доступност финансијских извјештаја јавности, без накнаде. Прописивање обавезе да Агенција на својој интернет страници учини доступним годишње финансијске извјештаје, уз обезбијеђен превод на енглески језик, без накнаде је економски неоправдано и недопустиво за Агенцију. На тај начин ће само Агенција имати велике трошкове у погледу обраде финансијских извјештаја и изгубити високе приходе и средства из којих се финансира, што ће довести у питање опстанак и редовно пословање Агенције.***

Примједба је дјелимично прихваћена. Члан 26. је измијењен на начин да су основни подаци из финансијских извјештаја доступни јавности без накнаде, а не комплетни извјештаји. У обзир треба узети одредбе Прве директиве Европске уније (Директива 68/151/ЕЕС од 9. марта 1968, односно 2009/101/ЕС од 16. септембра 2009. године), према којој основни документи и информације о компанијама, укључујући и рачуноводствену документацију за сваку финансијску годину која се објављује у складу са Четвртом (сада директива број 2013/34), Седмом (Директива 83/349/ЕЕС), Директивом о појединачним и консолидованим финансијским извјештајима банака и других финансијских организација (Директива 86/635/ЕЕЗ) и Директивом о појединачним и консолидованим финансијским извјештајима осигуравајућих друштава (Директива 91/674/ЕЕС), треба да буду презентовани у јавно доступним регистрима, на једном од језика који се користи у Европској унији. Без обзира на суштинске захтјеве и формална рјешења утврђена законима држава чланица ЕУ, компаније у земљама чланицама би требало да предају своја документа у јавне регистре да би заинтересоване треће стране биле у могућности да из таквих регистара одштапају копије тих докумената или да их преузму електронским путем. Државама чланицама је дозвољено да самостално уреде начин функционисања јавних регистара намијењених за објављивање докумената и информација о компанијама, али они у сваком случају треба да подрже могућност приступа објављеним информацијама од стране заинтересованих трећих страна из других земаља чланица, укључујући и могућност превода тих информација на друге језике који се користе у земљама чланицама на начин да заинтересоване треће стране могу да се ослоне на такве преводе. Министар финансија ће правилником прописати форму и садржај основних података који ће бити доступни јавности.

- ***У вези са чланом 27. дата је примједба да је прописана обавеза креирања на својој интернет страници збирних и појединачних анализа и извјештаја о имовинском, приносном и финансијском положају правних лица и***

предузетника неповољна за Агенцију, с обзиром на то да се наведени подаци достављају без накнаде, на који начин се идректно умањују досадашњи приходи Агенције, које остварују по том основу.

Предложеним рјешењем доступност података без накнаде је, поред органа управе, проширена и на органе јединица локалне самоуправе. Свим осталим корисницима ће без накнаде бити доступни само одређени подаци из финансијских извјештаја, путем креирања посебних извјештаја, док ће потпуни сет финансијских извјештаја и документација уз извјештаје заинтересованим лицима бити доступни по захтјеву.

- *Приједлог да се брише обавеза ревизије финансијских извјештаја за средња и велика предузећа, сматрајући да је непотребно наметање обавезне ревизије за велика и средња правна лица, а не виде се ефекти тих ревизија нити се зна ко би користио те извјештаје.*

Примједба је дјелимично прихваћена. Члан 28. је измијењен на начин да обавезној ревизији подлијежу финансијски извјештаји субјеката од јавног интереса и уколико нису обухваћени наведеном категоријом и финансијски извјештаји правних лица разврстаних у категорију великих правних лица. У обзир треба узети одредбе директиве 2013/34/ЕУ Европског парламента и Савјета од 26. јуна 2013. године о годишњим финансијским извјештајима, консолидованим финансијским извјештајима и повезаним извјештајима за одређене врсте предузећа према којој обавезној ревизији подлијежу финансијски извјештаји средњих и великих предузећа. Директива узима у обзир да годишњи финансијски извјештаји малих предузећа не би требало да буду обухваћени обавезом ревизије, будући да ревизија може представљати значајно административно оптерећење за ту категорију предузећа, јер у многим малим предузећима иста лица су и власници и менаџери, те стога имају ограничену потребу потврде финансијских извјештаја од треће стране. Међутим, ова директива не спречава државе чланице у увођењу обавезе ревизије својим малим предузећима, узимајући у обзир посебне услове и потребе малих предузећа и корисника њихових финансијских извјештаја.

- *Предложено је да се бришу сви чланови који се односе на надзор Министарства финансија, с обзиром на то да је надзор дат Пореској управи Републике Српске, односно да се ограничи надзор Пореске управе на спроведене активности прописане у складу са Законом о рачуноводству и ревизији, с обзиром да ревизија већ утврђује фер и истинитост финансијских извјештаја.*

Законом је прописана надлежност Министарства финансија искључиво да врши надзор над радом друштава за ревизију, те правних лица и предузетника који пружају рачуноводствене услуге другим лицима док је у надлежности Пореске управе да врши надзор код правних лица и предузетника у дијелу рачуноводствених послова, сачињавања и презентације финансијских извјештаја ради провјере обављају ли се наведени послови у складу са одредбама овог закона. Имајући у виду наведено сматрамо да није дошло до сукоба надлежности између Министарства финансија и Пореске управе јер Министарство само контролоше испуњеност законом прописаних

услова за рад друштава за ревизију, те правних лица и предузетника који пружају рачуноводствене услуге.

- **Члан 58. став 2. тачка 1) је у супротности са Законом о рачуноводству и ревизији БиХ. Тестирање кандидата за сва звања врши Комисија за рачуноводство и ревизију БиХ. Предлаже се сљедећа тачка: „тестирање кандидата за сва звања, на начин прописан Законом о рачуноводству и ревизији БиХ, врши Комисија за рачуноводство и ревизију БиХ, посредством професионалног тијела у Републици“.**

Сматрамо да предложено законско рјешење није у супротности са прописима из области рачуноводства и ревизије на нивоу БиХ.

- **У члану 58. став 5. потребно је јасно навести да се лиценце у Републици Српској могу добити од професионалног тијела у Републици. На овај начин обезбјеђује се да професионално тијело из Републике Српске издаје лиценцу и на тај начин има могућност контроле квалитета рада носиоца лиценце. Предлажемо сљедеће: „Лица која су лиценце добила у Федерацији БиХ и Брчко Дистрикту БиХ, у складу са важећим прописима, одговарајуће лиценце у Републици могу добити од професионалног тијела у Републици, у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији БиХ.“**

Сматрамо да би предложена одредба била у супротности са прописима из области рачуноводства и ревизије на нивоу БиХ.

- **Брисање обавезе подношења полугодишњих финансијских извјештаја има за резултат умањење прихода АПИФ-а за више од 100.000 КМ, а не долази до економског растерећења у пословању привредних субјеката, нити економску оправданост, када се узму у обзир сви остали трошкови.**

Укидањем обавезе састављања полугодишњих финансијских извјештаја правна лица би имала растерећење у погледу обавезе израде ових финансијских извјештаја, као и смањење трошкова који се односе на њихову предају. Наравно, ово рјешење не искључује могућност регулатора да уведу обавезу припреме и презентовања полугодишњих и других периодичних финансијских извјештаја (члан 19. став 9. Закона), што је и до сада био случај (нпр. регулатори за финансијски сектор). Кад су у питању земље окружења, у Србији, Хрватској и Црној Гори није прописана обавеза израде и подношења полугодишњих финансијских извјештаја, док у ФБиХ наведену обавезу према важећем Закону о рачуноводству и ревизији у Федерацији БиХ имају велика и средња правна лица.

- **У вези са чланом 69. предложено је да се обавеза разврставања правних лица у категорију микро правних лица пролонгира до приступања ЕУ или најмање пет година.**

Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14) у члану 38. став 2. наведено је да ступање на снагу појединих одредаба или цијелог закона може одложити на рок дужи од осам дана од дана објављивања, али не дуже од годину дана од дана објављивања.

- *У вези са чланом 7. предложено је да се брише одредба која се односи на обавезу правног лица да општим актом „одреде лица која су одговорна за законитост и правилност настанка пословних догађаја, као и сачињавање и контролу књиговодствених исправа о тим догађајима“ из разлога што настанак пословног догађаја није везан само за одређена лица.*

Наведена одредба представља основ за доношење одговарајућег правног акта од стране управе друштва којим су уређују питања интерне контроле и интерних контролних поступака.

- *Приједлог да се платне листе и аналитичке евиденције о платама чувају до дана одласка радника у пензију, а документи којима се доказује власништво и власнички односи на некретнинама и ХОВ чувају до дана отуђења.*

Наведени приједлог није прихваћен из разлога што су прописани рокови у складу са дугогодишњом праксом у Републици, као и рјешењима замаља окружења.

- *Приједлог да се у члану 53. измијене поједине тачке на начин да се обезбиједи професионална независност и да се утицај Владе сведе на спречавање евентуалне злоупотребе овлаштења професионалног тијела. Потребно је брисати све тачке које се односе на професионално тијело.*

Према важећем Закону о рачуноводству и ревизији Републике Српске, Влада даје сагласност на акте професионалног удружења. Имајући у виду јавна овлашћења која су дата професионалном удружењу потребно је успоставити систем надзора над његовим радом.

- *У члану 55. предложено је да се брише тачка 3) јер је у супротности са тачком 2) Како именовати представника професионалног тијела, а да притом није из реда запослених и органа професионалног тијела.*

Сматрамо да наведене одредбе нису у супротности. Члан Савјета може бити било које лице које је члан професионалног удружења, а није запослено нити члан органа управљања професионалног удружења.

- *Дата је примједба да није дефинисано шта се подразумијева под јединственим програмом у члану 56. тачка 1). То је акт који је донијела Комисија за рачуноводство и ревизију БиХ и који спроводи у сарадњи са ентитетским професионалним тијелима. У циљу избјегавања недоумица и преплитања надлежности потребно је да се задржи постојеће рјешење: „Професионално тијело дефинисано овим законом, у сарадњи са Комисијом за рачуноводство и ревизију БиХ, спроводи јединствени програм за стицање квалификација и звања у рачуноводственој и ревизорској професији у Републици“.*

Сматрамо да предложено законско рјешење није у супротности са прописима из области рачуноводства и ревизије на нивоу БиХ.

- *Приједлог да се уједначе критеријуми за разврставање правних лица са Федерацијом БиХ*

Закон о рачуноводству и ревизији у Федерацији БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, број 83/09) у члану 4. прописује критеријуме за разврставање правних лица на мала, средња и велика у зависности до висине укупних прихода, просјечне вриједности пословне имовине и бросјечног броја запослених. Висина критеријума дефинисана Приједлогом закона одговара висини критеријума који су прописани Законом о рачуноводству и ревизији у Федерацији БиХ, с тим да у Федерацији БиХ није уведена категорија микро правних лица.

- **Да се дефинишу појмови „преглед финансијских извјештаја“ и „превод професионалне регулативе“**

Преглед финансијских извјештаја представља услуге сродне ревизији које су предмет регулисања професионалне регулативе.

Савез рачуновођа и ревизора Србије, Савез рачуновођа и ревизора Републике Српске и Институт сертифицираних рачуновођа Црне Горе су 2009. године закључили споразум о професионалној сарадњи, којим су се између осталог споразумјели да сарађују на плану превођења и ажурирања Међународних стандарда финансијског извјештавања и друге међународне професионалне регулативе. У члану 2. Споразума се наводи да стране потписнице констатују да је носилац активности превођења, ажурирања и објављивања Међународних стандарда финансијског извјештавања и друге међународне професионалне регулативе Савез рачуновођа и ревизора Србије, као овлашћено правно лице које је добило сагласност за превођење, ажурирање и објављивање од одговарајућих регулаторних тијела, како за подручје Републике Србије тако и за подручје БиХ – Републике Српске и Републике Црне Горе. Законом о рачуноводству („Службени гласник Републике Србије“, број 62/13) у члану 3. прописано је да преводе МСФИ, односно МСФИ за МСП рјешењем утврђује Министарство. Наведено рјешење, којим се одређује и датум почетка примене МСФИ, односно МСФИ за МСП заједно са текстом превода МСФИ, односно МСФИ за МСП, Министарство објављује у „Службеном гласнику Републике Србије” и на интернет страници Министарства. Имајући у виду наведено, те да је посљедњи превод МСФИ објављен 2009. године потребно је на адекватан начин ријешити ово питање. Министар финансија доноси правилник којим се уређују питања од значаја за превод професионалне регулативе.

- **Да се лиценцирање рачуновођа врши на трогодишњем нивоу**

Закон о рачуноводству и ревизији не уређује питања као што је период важења лиценце у рачуноводственој и ревизорској професији. Наведена питања су предмет регулисања одговарајућих подзаконских аката.

- **Констатација да није потребан надзор Владе над радом професионалног удружења јер је то уплитање Владе у рад невладине организације.**

Као што и раније наведено имајући у виду јавна овлашћења која су дата професионалном удружењу потребно је успоставити систем надзора над његовим радом. Према важећем Закону о рачуноводству и ревизији Републике Српске, Влада

даје сагласност на акте професионалног удружења је неопходно да буде информисана о спровођењу надлежности професионалног тијела.

- **Приједлог да се брише одредба којим се прописује рок за закључивање уговора о ревизији.**

Наведена одредба је искључиво у циљу подизања квалитета самог процеса ревизије. Закључивањем уговора о ревизији у законом прописаном року омогућава се да ревизор благовремено проведе све потребне поступке процеса ревизије (као што је присуство попису залиха и др.).

- **Да се брише одредба која прописује обавезне елементе уговора о ревизији**

Приједлог није прихваћен имајући у виду право и обавезу Министарства финансија да врши јавни надзор над радом друштава за ревизију. Наведена одредба је искључиво у циљу подизања квалитета самог процеса ревизије, што треба да допринесе постизању и одржавању квалитета професије на задовољавајућем нивоу.

- **Да се укине обавезно лиценцирање рачуновође, односно да се лиценцирање врши на трогодишњем нивоу**

Обавезу лиценцирања у рачуноводственој и ревизорској професији прописује закон којим се уређује рачуноводство и ревизија на нивоу БиХ. Лиценцирање лица са звањима из рачуноводства врше професионална тијела, док лиценцирање ревизора врши Министарство финансија. Вријеме важења лиценце није предмет законског регулисања већ се исто уређује одговарајућим подзаконским актима.

- **Да се у члану 28. дода нова тачка која се односи на преглед финансијских извјештаја у смислу да лица која не подлијежу обавезној ревизији имају обавезу прегледа финансијских извјештаја.**

Преглед финансијских извјештаја представља услуге сродне ревизији које су предмет регулисања професионалне регулативе. Овим законом се уређује питање обавезне ревизије финансијских извјештаја. Сва правна лица, чији финансијски извјештаји не подлијежу обавезној ревизији, могу да одлуче да се ревизија њихових финансијских извјештаја врши у складу са овим законом.

- **Приједлог да се бришу чл. 47. и 48. Према наведеним члановима Пореска управа би требало да врши надзор над рачуноводственим пословима код свих привредних друштава и предузетника. Пореска управа треба да контролише и врши надзор над примјеном пореских прописа а не прописа из области рачуноводства и ревизије будући да се ови прописи у нашим условима значајно разликују. Будући да привредна друштва организују и воде књиговодство у складу са контним оквиром који је усаглашен са Међународним рачуноводственим стандардима, а не пореским прописима, поставља се питање колико Пореска управа има капацитета, времена и обучених људи који ће поред примјене пореских прописа вршити надзор над примјеном рачуноводствених прописа. Овај надзор би подразумијевао одлично познавање свих међународних**

рачуноводствених стандарда (како пуног сета стандарда тако и стандарда за мала и средња предузећа) и њихове примјене.

Постојећим Законом о РиР није прописана институција која обавља надзор над организацијом рачуноводства, предајом финансијских извјештаја и извјештаја о ревизији. Иако су у оквиру казних одредби прописане новчане казне за прекршаје учињене у претходно наведеним областима, није дефинисан орган који подноси прекршајне пријаве. Приједлог је да се функција надзора у наведеној области повјери Пореској управи РС, у оквиру редовног инспекцијског надзора у домену поштовања прописа који се односе на порезе. Наиме, у свим земљама окружења (Федерација БиХ, Србија, Црна Гора и Хрватска) је прописано да Пореска управа врши надзор у области организације рачуноводства и финансијског извјештавања. Наведено би имало за ефекат јачање рачуноводствене функције у привредним друштвима, као и бољу усклађеност финансијских извјештаја са оквиром за њихову припрему и презентацију.